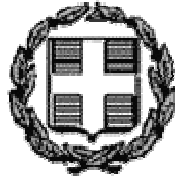

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ.
ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Το σχέδιο Καλλικράτης δύο χρόνια μετά την πρώτη του εφαρμογή. Η χρηματοοικονομική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων των <<καλλικρατικών>> Δήμων του Νομού Αιτ/νίας. Χρήσεις 2011 - 2012

**Βλάχος Βασίλειος
Κωνσταντόπουλος Αναστάσιος
Φίλης Αριστείδης**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σμαράιδος Βασίλειος

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2015

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Το σχέδιο Καλλικράτης δύο χρόνια μετά την πρώτη του εφαρμογή. Η χρηματοοικονομική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων των <<καλλικρατικών>> Δήμων του Νομού Αιτ/νίας, Χρήσεις 2011 - 2012

Βλάχος Βασίλειος (ΑΜ:14911)

Κωνσταντόπουλος Αναστάσιος (ΑΜ:14606)

Φίλης Αριστείδης (ΑΜ:15154)

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σμαράιδος Βασίλειος

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 5

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Σε αυτό το σημείο θεωρούμε υποχρέωσή μας να ευχαριστήσουμε όλους όσους συνέβαλαν με το δικό τους μοναδικό τρόπο στην εκπόνηση αυτής της πτυχιακής εργασίας.

Καταρχήν οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στον υπεύθυνο καθηγητή της πτυχιακής μας εργασίας κύριο Σμαράιδο, που χωρίς την εμπειρία του, τις γνώσεις και την καθοδήγησή του δεν θα είχαμε φτάσει στο σημερινό αποτέλεσμα. Τον ευχαριστούμε για τη συνεργασία που είχαμε μαζί του.

Ευχαριστούμε επίσης τις οικογένειές μας, που όλα αυτά τα χρόνια των σπουδών μας στάθηκαν δίπλα μας με επιμονή και υπομονή .

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο :	10
ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	10
1.1. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ.....	10
1.2. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	11
1.3. Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ	14
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ	16
2.1. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.....	16
2.2. Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ.....	18
2.2.1. Νέα δημοτικά όργανα	19
2.3. ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	20
2.3.1. Αλλαγές στις αρμοδιότητες των Δήμων	20
2.3.2. Αλλαγές στις αρμοδιότητες των περιφερειών.....	21
2.4. ΑΛΛΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	22
2.4.1. Αλλαγές στη διακυβέρνηση.....	22
2.4.2. Αλλαγές στη διαβούλευση.....	22
2.4.3. Αλλαγές στα οικονομικά των περιφερειών	23
2.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	24
2.5.1. Οικονομικοί πόροι της αυτοδιοίκησης	25
2.5.2. Υπερχρεωμένοι Δήμοι	27
2.6. ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο :	30
ΤΟ <<ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ>>	30
ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗ.....	30
3.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	30
3.2. ΚΕΝΑ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ.....	31
3.3. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	32
3.3.1. Η εξάλειψη του κοινοτισμού και η αρχή της τοπικής αυτονομίας	33
3.3.2. Η έλλειψη ουσιαστικής δυνατότητας άρθρωσης ενός τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος.....	33
3.3.3. Η λειτουργική σύμπτυξη των δημοτικών υπηρεσιών και η προετοιμασία για την «εξαφάνιση» αυτοδιοικητικών κοινωνικών δομών	34
3.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΄ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ΄ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο :	40
Ο ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	40
ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	40
4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	40
4.2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ.....	40
4.3. ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007 – 2013 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	41
4.4. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ <<ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ>>	43
4.4.1. Δήμοι.....	43
4.4.2. Επαρχίες.....	46
4.4. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ <<ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΩΝ>> ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ.....	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5Ο.....	49
ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ	49

ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	49
5.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	49
5.2. ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	49
5.3. ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	51
5.3.1. Ύψος χρηματοδότησης του Δήμου για τα έτη 2011 και 2012	51
5.3.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΑΜΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	53
5.3.3. ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	54
5.4. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	56
5.4.1. Ισολογισμός Απολογισμός Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για το οικονομικό έτος 2011.....	56
5.4.2. Ισολογισμός Απολογισμός Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για του οικονομικό έτος 2012.....	65
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.....	79

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ένας θεσμός, ο οποίος ξεκινάει από την αρχαιότητα, όταν ο Κλεισθένης χώρισε την Αθηναϊκή Πολιτεία σε εκατό Δήμους, όπου ο καθένας είχε τη δική του ονομασία, τη δική του Διοικητική Περιφέρεια και τα δικά του άμεσα, εκλεγμένα από τους κατοίκους του Διοικητικά Όργανα. Έτσι αποτελεί ισχυρή παράδοση τόσο στη Ελλάδα όσο και στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Στις μέρες μας, σε αυτή τη δύσκολη εποχή που ζούμε, όπου οι εξελίξεις διαδέχονται η μία την άλλη με πολύ γρήγορους ρυθμούς και με τρόπο που δεν προλαβαίνει να τις αντιληφθεί κάποιος, ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να εκσυγχρονιστεί και να αποτελέσει το έναυσμα για την πρόοδο και την ανάπτυξη.

Με αυτή την προοπτική δημιουργήθηκε το Πρόγραμμα Καλλικράτης, ακριβέστερα *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης*. Το Πρόγραμμα Καλλικράτης ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας το 2011 και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2010)

Το σχέδιο Καλλικράτης προσπάθησε να λύσει τα προβλήματα που είχαν συσσωρευτεί από καιρό στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και σηματοδότησε μια από τις σημαντικότερες διοικητικές μεταρρυθμίσεις που θεσμοθετήθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες στη χώρα μας. Αυτή η μεταρρύθμιση εναρμονίζεται βέβαια και με όσα ισχύουν από καιρό στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα ασχοληθούμε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, το οποίο έφερε πολλές και σημαντικές αλλαγές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αποτελεί ίσως τη πιο σημαντική διοικητική μεταρρύθμιση των τελευταίων χρόνων στην Ελλάδα και έφερε πολλές καινοτομίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι αλλαγές που έφερε ο ‘‘Καλλικράτης’’ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι συνοπτικά οι εξής:

- η κατάργηση των 57 Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και η ταυτόχρονη δημιουργία 13 αιρετών Περιφερειών ως νέο δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης
- η συγχώνευση των ΟΤΑ πρώτου βαθμού σε 325 Δήμους, και
- η ανασυγκρότηση της αποκεντρωμένης δομής του κράτους σε 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Οι αλλαγές ήρθαν και στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας, ο οποίος τώρα αποτελείται πλέον από επτά Δήμους έναντι των 29 που προϋπήρχαν.

Βέβαια το σημαντικό είναι να δούμε εάν οι αλλαγές αυτές που επέφερε ο **ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ**, έχουν αλλάξει, προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο, το «τοπίο» της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα παραπάνω θέματα φαίνονται στην συγκεκριμένη εργασία που έχει θέμα *Το σχέδιο Καλλικράτης δύο χρόνια μετά την πρώτη του εφαρμογή. Η χρηματοοικονομική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων των <<καλλικρατικών>> Δήμων του Νομού Αιτ/νίας. Χρήσεις 2011 – 2012.*

Έτσι χωρίσαμε την εργασία μας σε αρκετά κεφάλαια, θέλοντας να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε ένα από τα προηγούμενα θέματα.

Στο 1^ο κεφάλαιο μας απασχόλησε ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Στο 2^ο κεφάλαιο γίνεται λεπτομερής αναφορά στο σχέδιο Καλλικράτης καθώς και στις αλλαγές που έφερε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στο 3^ο κεφάλαιο δεν θα μπορούσαμε να μην κάνουμε μια αποτίμηση της μεταρρύθμισης αυτής για να δούμε τα αποτελέσματα που έφερε δύο χρόνια μετά την πρώτη του εφαρμογή.

Στο 4^ο κεφάλαιο αναφερθήκαμε στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας που αποτελεί και τη μελέτη περίπτωσης, ενώ

Στο 5^ο κεφάλαιο προσπαθήσαμε να βρούμε και να αναλύσουμε τα οικονομικά των Καλλικρατικών δήμων του Νομού Αιτ/νίας για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012. Εδώ αναφερόμαστε στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου και στον Δήμο Ακτίου - Βόνιτσας

Στο 6^ο και τελευταίο κεφάλαιο παραθέτουμε τα συμπεράσματα που εμείς αποκομίσαμε από τη συγγραφή της συγκεκριμένης εργασίας.

<<Οι διαπιστώσεις, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και οι πιθανές προτάσεις της παρούσας πτυχιακής εργασίας – εκτός των αναφορών, που σημαίνονται ως λήμματα – αποτελούν προσωπικές θεωρητικές ή εμπειρικές διαπιστώσεις του σπουδαστή (σπουδάστριάς), ή της ομάδας των σπουδαστών που την επιμελήθηκαν και δεν απηχούν κατ' ανάγκη τη γνώμη του εισηγητή εκπαιδευτικού, του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Λογιστικής ή του Α.Τ.Ε.Ι Μεσολογγίου>>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο:

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1.1. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ

Ποιος μπορεί να δώσει έναν σαφή ορισμό για την Τοπική Αυτοδιοίκηση; Μάλλον ο ορισμός αυτός πρέπει να δοθεί μέσα από την έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσα από της σημασία της για την τοπική κοινωνία αλλά και κατ' επέκταση όλου του κράτους. Έχοντας λοιπόν υπόψη όλα αυτά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι το βάθρο της Δημοκρατίας! Είναι το σύστημα με το οποίο κυβερνάται ένας τόπος έχοντας σαν πρότυπο το λαό ο οποίος πρέπει να αποφασίζει για τα ζητήματα του τόπου. Κι αν κοιτάξουμε πίσω, πριν ακόμα και από την εποχή συγκρότησης του πρώτου Ελληνικού Κράτους θα δούμε ότι κατά τη Βυζαντινή εποχή ήταν ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που μέσω των "Δήμων" αντιστάθηκε στην βαριά φορολογία και την κρατική αυθαιρεσία ενώ κατά την Τουρκοκρατία, είναι αυτή που έφερε την εθνική συνοχή. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση λοιπόν είναι όλα εκείνα που ανήκουν στους πολίτες μιας τοπικής κοινωνίας, είναι η Αρχή με την οποία μπορούν να διευθετούν τα τοπικά προβλήματα αλλά και με την οποία διεκδικούν μεγαλύτερη "προσοχή" από το κράτος των Αθηνών.

Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο φορέας που αντιπροσωπεύει την τοπική κοινωνία. Είναι ο

πολιτικός εκφραστής της τοπικής δυναμικής που μπορεί να προγραμματίσει και να υλοποιήσει την τοπική ανάπτυξη.

Και αν επιπρόσθετα χρησιμοποιήσουμε τους νόμους του Κράτους μπορούμε να πούμε ότι:

Η Τοπική αυτοδιοίκηση είναι θεσμός του Δημοσίου Δικαίου και ταυτίζεται απόλυτα με την έννοια της Συνταγματικής κατοχύρωσης. Κύριος σκοπός της είναι η διαχείριση των τοπικών υποθέσεων από ένα αντιπροσωπευτικό όργανο της τοπικής κοινωνίας (Θεοδωράτος, Η. Δρόσος, Σ. και Τσαντίλας, Π. 2006)

1.2. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι πολύ σημαντικός για όλους τους πολίτες. Ο ξεχωριστός αλλά και ιδιαίτερος αυτός θεσμός, πολιτικού χαρακτήρα, υπήρξε σημαντικός ήδη από την αρχαιότητα, όταν ο Κλεισθένης χώρισε την Αθηναϊκή Πολιτεία σε εκατό Δήμους, όπου ο καθένας είχε τη δική του ονομασία, τη δική του Διοικητική Περιφέρεια και τα δικά του άμεσα, εκλεγμένα από τους κατοίκους του Διοικητικά Όργανα.

Αργότερα στα χρόνια της Τουρκοκρατίας υπήρχε αυτοδιοικητική διαίρεση της Οθωμανικής Επικράτειας. Το βασικό κύτταρο τοπικής διοίκησης, την περίοδο αυτή, ήταν η κοινότητα, η οποία περιλάμβανε έναν ή περισσότερους οικισμούς και είχε την ευθύνη κυρίως της πληρωμής των φόρων στην κεντρική διοίκηση. Σε πολλές περιπτώσεις, όμως, οι ελληνικές κοινότητες αναπτύχθηκαν σημαντικά και συνέβαλαν στην ενίσχυση, διαμόρφωση και διατήρηση της εθνικής συνείδησης. Βέβαια αν κοιτάξουμε πίσω στην ιστορία, θα δούμε ότι οι ίδιες αυτές κοινότητες ήταν, που λόγω του έντονου τοπικισμού που αναπτύχθηκε,

κάποιες φορές, στάθηκαν εμπόδιο στην προσπάθεια δημιουργίας, μετά την Ελληνική Επανάσταση, ενός ενιαίου και συμπαγούς εθνικού κράτους (Ιατρού, Κουδούνη, Νικολακοπούλου, Χασομέρη, 2005)

Στα χρόνια που ακολούθησαν μετά την απελευθέρωση, είχαμε το χωρισμό της ελληνικής επικράτειας σε επαρχίες, υποεπαρχίες και σε κοινότητες, με την κεντρική διοίκηση να διορίζει τους κοινοτάρχες και τους έπαρχους. Το 1834 με βασιλικό διάταγμα, καταργείται αυτή η διάρθρωση και η ελληνική επικράτεια τώρα, χωρίζεται σε δέκα νομούς στην αρχή και σε επαρχίες. Στην διάρθρωση αυτή δεν υπάρχουν κοινότητες, ενώ οι οικισμοί που τις απάρτιζαν συνενώθηκαν σε δήμους τριών διαφορετικών τάξεων, ανάλογα με τον πληθυσμό τους. Οι νομοί διοικούνται από τους νομάρχες οι οποίοι διορίζονταν από το Υπουργείο Εσωτερικών. Μέσα στις αρμοδιότητες των Δήμων ήταν και η στοιχειώδη εκπαίδευση, και για αυτό το λόγο τα σχολεία ονομάστηκαν Δημοτικά, η αστυνόμευση και η στρατολόγηση. Ο Δήμαρχος επιλέγονταν από τον Νομάρχη αλλά τα δημοτικά συμβούλια από τους δημότες (Αθανασάκης, Καρέλα, Καραμπλή, Κυριόπουλος, Λιονής, Μυλωνά, Σουλιώτης, Τριτάκη, Τσιάντου, 2009)

Το 1912, με τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τον νόμο του ΔΝΖ/1912 «Περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων», έγινε η δεύτερη και ριζικότερη προσπάθεια αναμόρφωσης του αυτοδιοικητικού συστήματος. Έτσι καταργούνται σχεδόν οι Δήμοι και δημιουργούνται χιλιάδες κοινότητες σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Οι κοινότητες αυτές δημιουργήθηκαν για να αποτελέσουν ζωντανά κύτταρα οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης και προόδου. Όμως κατέληξαν να λειτουργούν σαν τοπικά παραρτήματα της κρατικής γραφειοκρατίας, αφού οι αρμοδιότητές τους ήταν έκδοση πιστοποιητικών και ληξιαρχικών πράξεων. Αυτό έγινε μάλλον γιατί οι πόροι τους ήταν πολύ περιορισμένοι.

Στη συνέχεια και για πολλά χρόνια, η κατάσταση στην τοπική αυτοδιοίκηση έμεινε η ίδια. Η Ελλάδα πέρασε “των παθών της τον τάραχο” μετρώντας έναν παγκόσμιο πόλεμο, έναν εμφύλιο και την δικτατορία των στρατηγών, όμως τα αυτοδιοικητικά πράγματα είναι στα ίδια επίπεδα. Από την Μεταπολίτευση και μετά η Ελλάδα αρχίζει να αλλάζει, οι Έλληνες επίσης, και το βασικότερο γεγονός είναι αυτό της ερήμωσης της υπαίθρου αφού ο πληθυσμός συγκεντρώνεται στις πόλεις για ένα καλύτερο αύριο. Έτσι οι κοινότητες παραμένουν με γερασμένο και ολιγάριθμο πληθυσμό, γεγονός που πνίγει κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία και αποτρέπει την οικονομική και κοινωνική πρόοδο.

Στη δεκαετία του '90, με μια σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις και νομοθετικές πρωτοβουλίες αλλάζει ο χάρτης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Με το νόμο 1235/1982 αναβαθμίστηκε και επανήλθε ο ξεχασμένος θεσμός των νομαρχιακών συμβουλίων που πρώτος είχε καθιερώσει ο Χαρίλαος Τρικούπης. Στη συνέχεια, με το νόμο 1622/1986 και το προεδρικό διάταγμα 51/1987, η επικράτεια χωρίστηκε σε δεκατρείς περιφέρειες. Με το νόμο 1878/1990 και στη συνέχεια με το νόμο 2218/1994 το σύνολο των αρμοδιοτήτων της παλιάς νομαρχίας μεταβιβαζόταν στην αιρετή πλέον, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και στα όργανά της: το Νομάρχη, το Νομαρχιακό Συμβούλιο και τις Νομαρχιακές Επιτροπές. (Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., 2001)

Αργότερα το 1997 ψηφίστηκε ο νόμος 2539/1997, γνωστότερος ως Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας». Με το πρόγραμμα αυτό δημιουργήθηκαν 901 δήμοι και 130 κοινότητες. Η διαφορά είναι μεγάλη, αν φανταστεί κανείς ότι κατά την απογραφή του 1991 η ελληνική επικράτεια μετρούσε 369 δήμους και τις 5.554 κοινότητες. Οι περισσότεροι καποδιστριακοί δήμοι και κοινότητες προήλθαν τη συνένωση δήμων και κοινοτήτων (ΥΠΕΣΔΑ: www.ypes.gr)

Με το αναθεωρημένο Σύνταγμα του 2001 κατοχυρώθηκαν πλέον συνταγματικά δύο βαθμοί αυτοδιοίκησης αντί του ενός, χωρίς να αναφέρονται ρητά ούτε οι δήμοι και οι κοινότητες για τους ΟΤΑ του πρώτου βαθμού, αλλά ούτε και η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση για τους ΟΤΑ δεύτερου βαθμού (Ψυχάρης, Σιμάτου, 2003).

1.3. Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

Το 2010, η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε τον νόμο 3852/2010 γνωστός ως <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> ή αλλιώς η <<νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης>>. Το Πρόγραμμα αυτό, αποτελεί το επόμενο βήμα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, μετά τον Καποδίστρια, και έχει στόχο γενικώς την καλύτερη οργάνωση και διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτό επιτάσσεται από τους επιμέρους στόχους του που δεν είναι άλλοι από

- τον καλύτερο σχεδιασμό
- τη σαφέστερη οριοθέτηση αρμοδιοτήτων
- την αναβάθμιση της δημοκρατικής λειτουργίας της αυτοδιοίκησης, και
- την δημιουργία ισχυρών διοικητικών ενοτήτων.

(Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης 2010)

Σαφώς με το Πρόγραμμα Καλλικράτης έχουμε περισσότερες συγχωνεύσεις δήμων και κοινοτήτων, όπως θα δούμε στη συνέχεια της εργασίας αυτής, όμως ήρθαν συγχωνεύσεις και καταργήσεις δημοσίων υπηρεσιών, σχολείων και νοσοκομείων. Το γεγονός αυτό αν συνδυαστεί με την οικονομική κρίση που ταλανίζει την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια

μάλλον κάνει το ίδιο αυτό πρόγραμμα μη αρεστό στον ευρύτερο πληθυσμό της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο:

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

2.1. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Όπως αναφέραμε προηγουμένως στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας μας, με το Πρόγραμμα Καλλικράτης ή αλλιώς Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως ονομάστηκε ο νόμος 3852/2010, η Ελληνική Βουλή ψήφισε για τη μεταρρύθμιση της διοικητικής διαίρεσης της Ελληνικής Επικράτειας, ώστε να καθοριστούν πάλι τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. (Ν. 3852/2010 Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης', ΦΕΚ 87/Α /07.06.2010)

Τώρα η Αυτοδιοίκηση διαιρείται σε δύο βαθμούς:

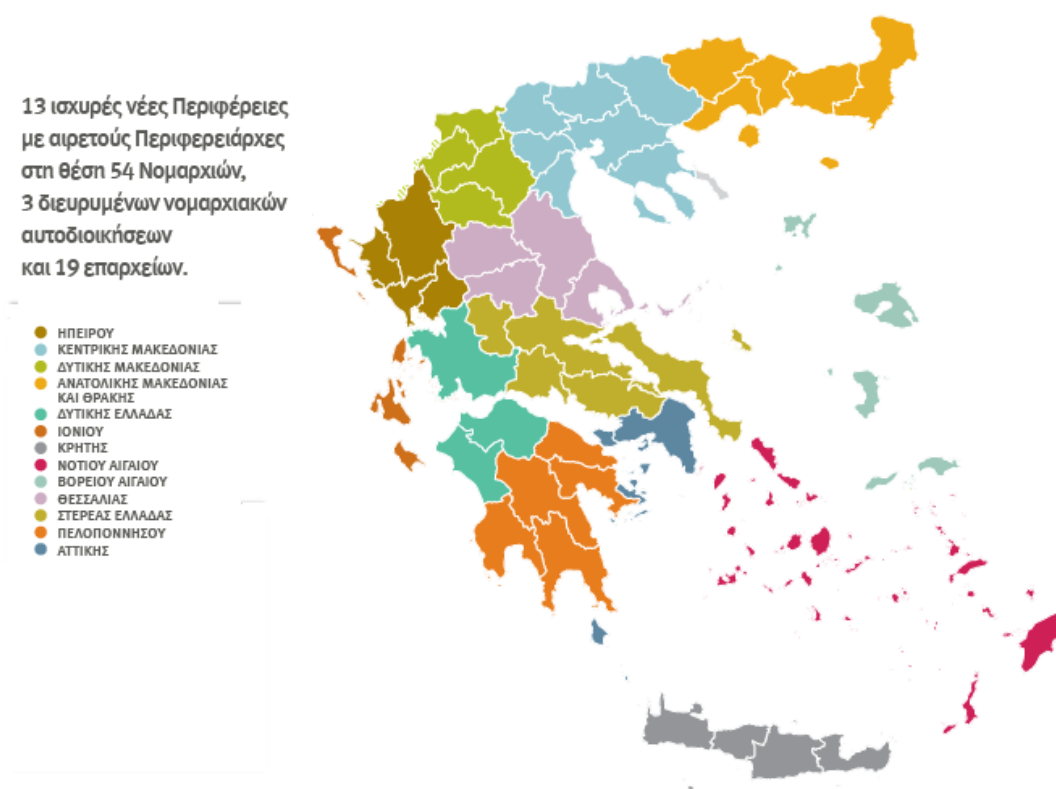
- στον α' βαθμό, τον οποίο αποτελούν οι δήμοι, και
- στον β' βαθμό, ο οποίος αποτελείται από τις περιφέρειες

Όσον αφορά τους καλλικρατικούς πλέον Δήμους, αυτοί προκύπτουν από τις συνενώσεις των παλαιότερων δήμων. Οι παλιοί Δήμοι και τα προηγούμενα τοπικά διαμερίσματα γίνονται τώρα δημοτικές και τοπικές. Έτσι η Αυτοδιοίκηση μετράει 325 Δήμους έναντι των 910 που δημιούργησε το Πρόγραμμα Καποδίστριας, οι οποίοι φαίνονται ισχυρότεροι με διευρυμένες αρμοδιότητες οι οποίες καλύπτονται από νέες υπηρεσιακές μονάδες. Όργανα του νέου Δήμου είναι ο Δήμαρχος, οι τομεακοί και τοπικοί Αντιδήμαρχοι και τα λοιπά όργανα που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία

Οι συνενώσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων δημιούργησαν τις 13 περιφέρειες από 76 που ήταν πριν. Όπως είπαμε οι περιφέρειες αυτές αποτελούν το β' βαθμό διοίκησης και είναι αυτές που φαίνονται στην εικόνα 1 παρακάτω:

- 1) Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης , 2) Κεντρικής Μακεδονίας, 3) Δυτικής Μακεδονίας, 4) Θεσσαλίας, 5) Ηπείρου, 6) Ιονίων νήσων, 7) Δυτικής Ελλάδος, 8) Στερεά Ελλάδος, 9) Πελοποννήσου, 10) Αττικής
- 11) Κρήτης, 12) Νοτίου Αιγαίου, 13) Βορείου Αιγαίου

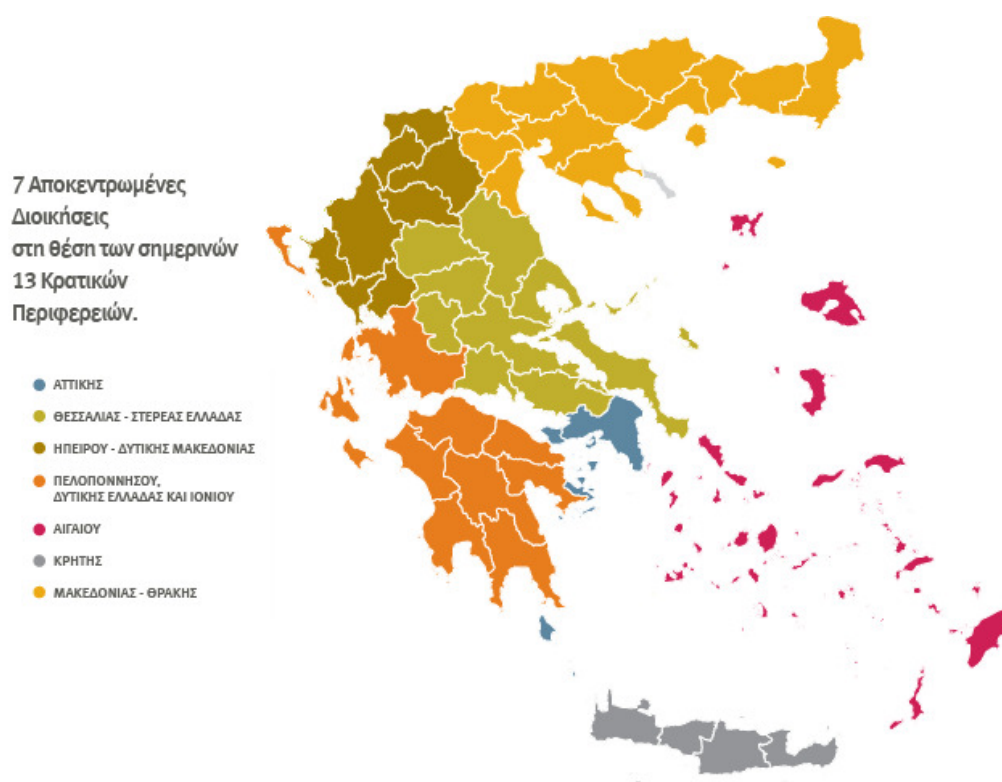
Εικόνα 1. Οι 13 νέες Περιφέρειες της Ελλάδας

Πηγή: Πρόγραμμα Καλλικράτης – ΥΠΕΣ , <http://kallikratis.ypes.gr>

Έχουμε επίσης τώρα τη δημιουργία 7 αποκεντρωμένων διοικήσεων έναντι των 13 κρατικών περιφερειών που φαίνονται στην εικόνα 2.

Εικόνα 2. Οι 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Ελλάδας

Πηγή: Πρόγραμμα Καλλικράτης – ΥΠΕΣ , <http://kallikratis.ypes.gr>

Οι αρμοδιότητες της αποκεντρωμένης διοίκησης περιορίζονται τώρα σε κρατικές υποθέσεις και καθήκοντα και όχι σε τοπικά καθήκοντα.

2.2. Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ

Το κυρίαρχο όργανο του Δήμου είναι το Δημοτικό συμβούλιο το οποίο έχει το ρόλο του ελεγκτή. Ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων είναι ανάλογος του αριθμού των Δήμων οι οποίοι τώρα είναι λιγότεροι.

Το ίδιο ισχύει για τον αριθμό των αιρετών που απαρτίζουν τα τοπικά συμβούλια. Οι δημοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται από την περιφέρειά τους, γεγονός που διασφαλίζει την εκπροσώπηση στο Δημοτικό Συμβούλιο όλων των συνενωμένων Δήμων και κοινοτήτων. Και βέβαια τώρα στο Δημοτικό Συμβούλιο βρίσκονται και εκπρόσωποι της ελάχιστονης αντιπολίτευσης. Οι εκλογικές περιφέρειες είναι σύμφωνα με τον Καλλικράτη οι παλιοί Δήμοι ή Κοινότητες και τα Δημοτικά διαμερίσματα.

Η Οικονομική επιτροπή, με θητεία δύομιση χρόνων, έχει τη διαχείριση των οικονομικών, ενώ τα πολεοδομικά και περιβαλλοντικά θέματα αναλαμβάνει η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Όσον αφορά τα εκτελεστικά όργανα τα Δήμου αυτά είναι τα εξής:

➤ **Ο Δήμαρχος**, που έχει ηγετικό ρόλο και είναι ο επικεφαλής της Δημοτικής Αρχής και της πλειοψηφούσας δημοτικής παράταξης.

➤ **Οι Αντιδήμαρχοι** οι οποίοι τώρα χωρίζονται στους τοπικούς, που είναι υπεύθυνοι για συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές του Δήμου οι οποίες ταυτίζονται με τους Δήμους και τις κοινότητες που συνενώθηκαν. και στους θεματικούς, που συγκροτούν βασικούς τομείς της διοίκησης και επιλέγονται από τον Δήμαρχο μεταξύ των Δημοτικών Συμβούλων.

➤ **Η Εκτελεστική Επιτροπή** που αποτελεί ένα νέο συλλογικό, επιχειρησιακό και εκτελεστικό όργανο. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Δήμαρχος και συμμετέχουν όλοι οι Θεματικοί και Τοπικοί Αντιδήμαρχοι.

2.2.1. Νέα δημοτικά όργανα

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης δημιουργούνται νέα όργανα του Δήμου για την καλύτερη οργάνωση των πολλαπλών

ζητημάτων που προκύπτουν. Έτσι έχουμε τώρα την Επιτροπή Διαβούλευσης, που συγκροτείται υποχρεωτικά σε δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων με μέλη που προέρχονται από τους παραγωγικούς φορείς του Δήμου ή της Περιφέρειας (Εκπρόσωποι Εργαζομένων, Επιχειρήσεων, Επιστημονικούς Συλλόγους, Ομάδες Πολιτών) οι οποίοι επιλέγονται από το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο και από Πολίτες, οι οποίοι κληρώνονται από το σύνολο των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους, το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών το οποίο έχει ως στόχο την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην τοπική κοινωνία και τον «Συμπαραστάτη» του Δημότη και της Επιχείρησης, θεσμός που καθιερώνεται με σκοπό την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης αλλά και για την καλύτερη διαμεσολάβηση μεταξύ πολιτών, επιχειρήσεων και ΟΤΑ.

2.3. ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

2.3.1. Αλλαγές στις αρμοδιότητες των Δήμων

Ο ‘‘Καλλικράτης’’ στηριζόμενος σε νομικά και λειτουργικά κριτήρια, ασχολείται με την κατανομή αρμοδιοτήτων. Επίσης οι αρμοδιότητες των Δήμων που δημιουργήθηκαν με τον Καλλικράτη είναι πλέον περισσότερες και πιο ουσιαστικές αφού καλούνται να δώσουν λύση σε πολλά και διαφορετικά ζητήματα. Στις αρμοδιότητές τους είναι μεταξύ άλλων και

- ❖ Εντοπισμένες πολεοδομικές εφαρμογές και έκδοση οικοδομικών αδειών.
- ❖ Το σύνολο των αρμοδιοτήτων που αφορούν τον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.
- ❖ Έκδοση σειράς επαγγελματικών αδειών

- ❖ Αρμοδιότητες στους τομείς: γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας
- ❖ Εκτέλεση έργων, διασφάλιση συγκοινωνιακών υποδομών
- ❖ Προστασία της δημόσιας υγείας, περιλαμβανομένης και της μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τις ΔΥΠΕ,
- ❖ Αρμοδιότητες σε θέματα παιδείας (δια βίου μάθηση, υποστήριξη σχολικών υποδομών)
- ❖ Αρμοδιότητες σε θέματα αθλητισμού, πολιτισμού
- ❖ Οργάνωση και λειτουργία λαϊκών αγορών
(Χατζηπαντελής, Θ. Γκέκας, Ρ. Γούπιος, Γ. Κατσούλης, Δ. Κουτσούρη, Α. Μαίστρος, Π. Μάνος, Σ. Μπεριάτος, Η. και Παλαιολόγος, Χ. 2008)

2.3.2. Αλλαγές στις αρμοδιότητες των περιφερειών.

Ο τομέας της ανάπτυξης μεταφέρθηκε με το Καλλικράτη στις Περιφέρειες, η οποία δεν έχει μόνο την ευθύνη της κατάρτισης και εκτέλεσης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αλλά απαιτείται και η συμμετοχή της στην όλη διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013.(Αρταβάνη, Μ., 2011)

Στις πολλές και διαφορετικές αρμοδιότητες που απέκτησε η Περιφέρεια εντάσσονται και

- Οι υδάτινοι πόροι
- Τα οδικά δίκτυα
- Η κατασκευή, συντήρηση και ανακαίνιση οδών και δημοσίων έργων η οποία απαιτεί και τις αντίστοιχες μελέτες
- Ηλεκτρολογικά και Λιμενικά έργα

Καταλαβαίνουμε λοιπόν ότι υπάρχει μια αποσυμφόρηση στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων αφού πολλές από αυτές μεταφέρονται στις περιφέρειες.

2.4. ΑΛΛΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Ο Καλλικράτης δεν άφησε ανεπηρέαστες τις περιφέρειες αφού κι εκεί έγιναν πολλές και σημαντικές αλλαγές. Οι αλλαγές αυτές εντοπίζονται στο σύστημα διακυβέρνησης, στη διαβούλευση, στα οικονομικά τους αλλά και στις αρμοδιότητες όπως αναφέραμε παραπάνω. (Παπαδασκαλόπουλος Α. & Χριστοφάκης Μ., 2001)

2.4.1. Αλλαγές στη διακυβέρνηση

Τον προηγούμενο Νομόρχη διαδέχεται τώρα ο Περιφερειάρχης και οι Αντιπεριφερειάρχες οι οποίοι αποτελούν την Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία είναι το πιο αντιπροσωπευτικό όργανο της Περιφέρειας καθώς έχει αναλάβει την εκτελεστική της λειτουργία. Τα τοπικά ζητήματα της περιφερειακής ενότητας έχουν οι αντιπεριφερειάρχες ενώ τα Οικονομικά ζητήματα είναι πλέον αρμοδιότητα της προηγούμενης Νομαρχιακής επιτροπής, η οποία τώρα αναβαθμίζεται και αποκτάει οικονομικές λειτουργίες και ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού.

2.4.2. Αλλαγές στη διαβούλευση

Δημιουργείται τώρα με τον καινούριο νόμο μια επιτροπή Διαβούλευσης η οποία θεσμοθετεί την συμμετοχή των τοπικών συμβούλων στα αντίστοιχα ζητήματα. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από απλούς πολίτες αλλά και από τους παραγωγικούς φορείς της Περιφέρειας

οι οποίοι μπορεί να είναι Εκπρόσωποι Εργαζομένων – Επιχειρήσεων, Επιστημονικοί Σύλλογοι, Αθλητικοί – Πολιτιστικοί Σύλλογοι.

Καθιερώνεται επίσης, ο θεσμός του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης στον οποίο κατευθύνονται τα παράπονα του πολίτη, με αρμοδιότητες όπως η έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, η διασφάλιση της αμεροληψίας των περιφερειακών αρχών, η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων.

2.4.3. Αλλαγές στα οικονομικά των περιφερειών

Τα ποσά που μπορεί να δανείζεται τώρα οι Περιφέρειες δεν είναι ανεξέλεγκτα. Συγκεκριμένα η λήψη των δανείων των Περιφερειών γίνονται με κάποιες προϋποθέσεις, δηλαδή πρέπει το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε Περιφέρειας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 5,5% των ετήσιων τακτικών της εσόδων, ενώ το συνολικό χρέος της Περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό να μην υπερβαίνει το ποσοστό των συνολικών εσόδων της. Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Πέρα από αυτά οι Περιφέρειες επίσης είναι υποχρεωμένες να καταρτίζουν πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο πρώτο εννεάμηνο κάθε πενταετίας. Η Εκτελεστική επιτροπή συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της Περιφέρειας για το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και τον προϋπολογισμό, όπου τα εισηγείται στην Οικονομική Επιτροπή, προκειμένου να προβεί στην κατάρτιση αυτών και την υποβολή τους στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Τα οικονομικά της Περιφέρειες πρέπει να αναρτούνται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας, τουλάχιστον κάθε τρίμηνο, ώστε κάθε πολίτης να μπορεί να ενημερωθεί.

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό, αποστέλλεται για αξιολόγηση, όχι στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά στον Ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος αν διαπιστώσει ουσιαστικά ή τυπικά προβλήματα επιστρέφει τον προϋπολογισμό και καλεί το Περιφερειακό Συμβούλιο να τον αναμορφώσει κατάλληλα εντός 30 ημερών. Και βέβαια καθιερώθηκε η Επιτροπή Οικονομικών ώστε να ελέγχει την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η οποία είναι υποχρεωμένη να υποβάλλει στο Περιφερειακό Συμβούλιο τριμηνιαία έκθεση για τα αποτελέσματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Είναι γεγονός ότι με το πρόγραμμα Καλλικράτης η Περιφέρεια αποκτά περισσότερες αρμοδιότητες. Γεγονός επίσης είναι ότι για πρώτη φορά στην Περιφέρεια δίνονται αναπτυξιακές πρωτοβουλίες. Υπάρχει πλέον αποκέντρωση και ευελιξία στο κρατικό σύστημα το οποίο αποκτά αποτελεσματικότητα και ικανότητα περαιτέρω αξιοποίησης τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων. (Σαρκόπουλος, Γ., 2003)

Οι νέοι Δήμοι τώρα είναι πιο ισχυροί, και αυτό συνεπάγεται περαιτέρω πόρους, μεγαλύτερη αναπτυξιακή πρωτοβουλία ώστε να γίνουν αυτοί που θα κινούν τα νήματα σε τοπικό επίπεδο αλλά και περαιτέρω.

Στο σχέδιο νόμου του νέου αυτού προγράμματος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση περιλαμβάνεται και η δημιουργία ενός τοπικού Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (Π.Σ.Α.). στα σχέδια του Π.Σ.Α. είναι

- α) το Πρόγραμμα Εξυγίανσης Ο.Τ.Α. με οικονομική δυσπραγία,
- β) η δημιουργία Λογαριασμού Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης,
- γ) η θέσπιση κανόνων και πλαισίου πιστοληπτικής πολιτικής των ΟΤΑ,
- δ) η αποτελεσματικότερη και σύγχρονη οικονομική διαχείριση με αναβάθμιση του ρόλου του δημοτικού προϋπολογισμού και δημιουργία εργαλείων λήψης αποφάσεων, όπως βάσεις δεδομένων με έγκυρα και έγκαιρα στατιστικά στοιχεία,
- ε) ο έλεγχος και η διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα, διπλογραφικό με αναλυτική λογιστική και έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε όλους τους δήμους, περιφέρειες και τα Νομικά Πρόσωπα αυτών και τέλος
- στ) η δημιουργία του αναπτυξιακού προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α» που θα υποστηρίξει το σχέδιο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αλλά πάνω από όλα θα εξοπλίσει τους νέους δήμους και περιφέρειες και θα αποτελέσει το αναπτυξιακό τους καύσιμο για την πρώτη περίοδο.

Στις προτεραιότητες του ‘‘Καλλικράτη’’ περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων είναι η οικονομική στήριξη των δύο βαθμίδων Αυτοδιοίκησης, η απόδοση των αναγκαίων πόρων για την άσκηση των απονεμόμενων πρόσθετων αρμοδιοτήτων, ο έλεγχος και περιορισμός του δανεισμού με τη θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων, η διαφάνεια και προγραμματισμός στα οικονομικά των δήμων και των περιφερειών και η αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερχρεωμένων δήμων.

2.5.1. Οικονομικοί πόροι της αυτοδιοίκησης

Οι πόροι στους οργανισμούς α΄ βαθμού, δηλαδή στους Δήμους προέρχονται από τις εξής πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού:

- το 20% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.)
- το 12% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- το 50% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας

Ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των Κ.Α.Π. (Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι), γίνεται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Οικονομικών. Τα κριτήρια με τα οποία γίνεται η κατανομή αυτή είναι τα στοιχεία των Δήμων που αφορούν τα δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά γεγονότα του εκάστοτε Δήμου.

Όσον αφορά τις Περιφέρειες οι Κ.Α.Π. προέρχονται από

- το 4% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- το 2,40% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.)

Όσον αφορά τώρα τα δάνεια των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι δήμοι και περιφέρειες μπορούν να συνομολογούν δάνεια αποκλειστικά για την χρηματοδότηση επενδύσεων και τη χρηματοδότηση του χρέους τους με

προϋποθέσεις όπως το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε Δήμου/Περιφέρειας να μην υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων και το συνολικό χρέος του Δήμου/Περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό να μην υπερβαίνει 60% των συνολικών εσόδων του.

Όταν όμως το συνολικό¹ τους χρέος ξεπερνά τα τακτικά ή τα συνολικά τους έσοδα αντίστοιχα, θα αδυνατούν να προσφεύγουν στην πιστοληπτική αγορά.

2.5.2. Υπερχρεωμένοι Δήμοι

Όταν οι Δήμοι έχουν χρέη, πέρα από το κανονικό, μπαίνουν σε διαδικασία εξυγίανσης. Αυτό είναι ένα ειδικό πρόγραμμα η υπαγωγή στο οποίο βάζει αυστηρά όρια στο δανεισμό, απαγορεύει τις προσλήψεις, περιορίζει τη χρηματοδότηση για επενδύσεις. Κι όλα αυτά γίνονται κάτω από τακτικούς και αυστηρούς ελέγχους ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος εξυγίανσης. Για την ένταξη στο Πρόγραμμα Εξυγίανσης πρέπει Οι ετήσιες υποχρεώσεις σε τοκοχρεολύσια να υπερβαίνουν συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών εσόδων ή το συνολικό χρέος να υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών εσόδων. Μετά τη γνώμη ορκωτού ελεγκτή, ο Δήμος/Περιφέρεια εκπονεί συγκεκριμένο πρόγραμμα εξυγίανσης με μέτρα, δράσεις και χρονοδιάγραμμα.

¹ Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις των Δήμων και Περιφερειών.

2.6. ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Ο ‘‘Καλλικράτης’’ ήρθε σε μια εποχή που η χώρα μας είχε μεγάλη ανάγκη για αλλαγές. Άλλαξε τον τρόπο λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φέρνοντας διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Για το λόγο αυτό συνοδεύτηκε από ένα ολοκληρωμένο επιχειρησιακό σχέδιο υποστήριξης το οποίο απαιτεί ισχυρό κεντρικό σχεδιασμό, συντονισμό για την ολοκλήρωση των διαδικασιών και την ανάληψη δράσεων και πρωτοβουλιών που θα επιτρέψουν και διευκολύνουν την καλύτερη και ομαλότερη μετάβαση στη Νέα Αρχιτεκτονική του Καλλικράτη.

Το πρόγραμμα αυτό που ονομάστηκε «Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης» («ΕΛΛ.Α.Δ.Α.») διαρθρώνεται σε τρεις άξονες:

- ο άξονας με κορμό όπως τα επιχειρησιακά προγράμματα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του Ε.Σ.Π.Α.,
- ο άξονας του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης, που λειτουργεί συμπληρωματικά με το Ε.Σ.Π.Α. και θα χρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης,
- ο άξονας για την αξιοποίηση και αναδιάταξη των ανθρωπίνων πόρων.

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. θα συμπεριλάβει επίσης τα ολοκληρωμένα επιχειρησιακά σχέδια μεταφοράς και κοστολόγησης των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το πρόγραμμα Καλλικράτης.

Τα νέα στοιχεία του προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» μπορούν να κωδικοποιηθούν ως εξής:

α) είναι πλήρως διαφανές και αντικειμενικό, ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα των «οριζοντίων δράσεων» του «ΘΗΣΕΑ»,

β) συνδυάζονται για πρώτη φορά και σε αυτή την έκταση, κοινοτικοί και εθνικοί πόροι,

γ) λειτουργεί πλέον ως συντονιστικό κέντρο όλων των χρηματοδοτήσεων, όλων των υπουργείων προς την ΤΑ και

δ) για πρώτη φορά στο κεντρικό όργανο διαχείρισης του προγράμματος συμμετέχει η ΤΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο:
ΤΟ <<ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ>>
ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

3.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γεγονός ότι ο νόμος 3852/2010, γνωστός ως ‘‘Πρόγραμμα Καλλικράτης’’, επιδίωξε να εισάγει μια σειρά από επαναστατικές μεταρρυθμίσεις όσον αφορά την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων της κρατικής εξουσίας. Εδώ πρέπει να τονίσουμε πως ο καινούριος νόμος δεν διασφαλίζει τη χρηματοδότηση όλων αυτών των αλλαγών. Πέρα από αυτό έχουμε να πούμε ότι τώρα θεσπίζεται η αιρετή μορφή της περιφερειακής αυτοδιοίκησης η οποία είναι αλληλένδετη πλέον με τους Δήμους και η οποία αποκτά δραστηριότητες όπως ο αναπτυξιακός προγραμματισμός η διαχείριση των υδάτινων πόρων, ο συντονισμός και έλεγχος των νοσοκομείων και κέντρων υγείας και η κατασκευή οδικών, λιμενικών κλπ. έργων. Από την άλλη μεριά οι Δήμοι αποκτούν δραστηριότητες όπως αρμοδιότητες κοινωνικής πρόνοιας και δημόσιας υγιεινής, καθώς και αρμοδιότητες στην εκπαίδευση - κυρίως οι σχολικές υποδομές και προγράμματα κατάρτισης (δια βίου μάθησης), αρμοδιότητες στον τομέα της κτηνοτροφίας, στον τομέα της γεωργίας κ.α.

Γεγονός επίσης είναι ότι δύο χρόνια μετά την έναρξη του Προγράμματος Καλλικράτης δεν δικαιώνονται οι αρχικές προσδοκίες. Βέβαιο είναι ότι το <<πρόγραμμα Καλλικράτης>> δύο χρόνια μετά την έναρξη λειτουργίας των νέων Δήμων και των Περιφερειών βρίσκεται σε φάση απόλυτης στασιμότητας, ενώ η οικονομική κρίση και η υλοποίηση

του αυστηρού προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής έχουν εκμηδενίσει κάθε θετική συνέπεια της μεταρρύθμισης και έχουν ουσιαστικά υπονομεύσει κεκτημένα της αυτοδιοίκησης που είχαν κατοχυρωθεί πριν από την συγκρότηση των νέων δήμων και περιφερειών. Σήμερα το πρόγραμμα Καλλικράτης δεν υλοποιείται, δεν λειτουργεί, δεν στηρίζεται από την πολιτεία.

3.2. ΚΕΝΑ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Πριν τον Καλλικράτη, υπήρξε ανάγκη για διοικητική μεταρρύθμιση. Είναι βέβαιο ότι η ίδια η Αυτοδιοίκηση, από καιρό, είχε θέσει την ανάγκη της δημιουργίας μιας αιρετής Περιφέρειας. Παρόλο που η μεταρρύθμιση αυτή έγινε σε μια στιγμή όπου η κρίση είχε αρχίσει να βαραίνει τον τόπο μας, ήταν μια επιτακτική ανάγκη να συρρικνωθεί το κράτος, χωρίς να φοβηθεί να μεταβιβάσει αρμοδιότητες προς τις Περιφέρειες και τους Δήμους, να προσπαθήσει δηλαδή, να γίνει πιο αποδοτικό.

Όμως φαίνεται ότι ο καινούριος νόμος έχει κάποιες αδυναμίες. Οι αδυναμίες αυτές φαίνεται ότι μάλλον προέρχονται από τον πρόχειρο σχεδιασμό των διατάξεων του νόμου. Όλα καλά τα του νόμου αλλά δεν έγινε καλός σχεδιασμός για την υλοποίηση των διατάξεών του. αυτό φαίνεται καταρχήν από την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων η οποία όμως δεν συνοδεύεται από αποκέντρωση των αντίστοιχων πόρων και προσωπικού. Παραμένουν προβλήματα επικάλυψης αρμοδιοτήτων, διαίωνισης των συναρμοδιοτήτων με σκοπό, όπως πάντα, την αδράνεια, την μεταφορά ευθυνών, με τελικό σκοπό τη διάχυση της ευθύνης που φθάνει βεβαίως στην τελική της ακύρωση. Μεγάλο πρόβλημα αποτελούν

επίσης, οι ασάφειες και η κωλυσιεργία όσον αφορά στη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τη κεντρική διοίκηση στις νέες αιρετές Περιφέρειες. Για παράδειγμα, υπάρχει σοβαρό κενό στη νομοθεσία όσον αφορά στην αρμοδιότητα εξέτασης αιτημάτων για την ανάκληση πράξεων καταργηθέντος οργάνου αναφορικά με τις άδειες παραμονής και εργασίας αλλοδαπών. Προβλήματα επίσης δημιουργούνται από την ταυτόχρονη ύπαρξη Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης και Περιφέρειας, με αρμοδιότητες που καλύπτουν μεγάλες χωρικές ενότητες όπως είναι η Αττική, δημιουργεί την εικόνα ενός πολυτελούς σχήματος και προκαλεί ενδεχομένως απορίες ως προς την ορθολογική κατανομή αρμοδιοτήτων. Προβλήματα εντοπίστηκαν και στις διαδικασίες που κατοχυρώνουν τη διαφάνεια, ενώ σημαντικό πρόβλημα αποτελεί επίσης και η μη προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

3.3. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Οι συνέπειες από την εφαρμογή του σχεδίου Καλλικράτης κάθε άλλο παρά ευνοούν την Αυτοδιοίκηση, την κοινωνική δικαιοσύνη αλλά και την λαϊκή κυριαρχία.

Εμείς, στη συγκεκριμένη εργασία προσπαθήσαμε να κάνουμε μια αποτίμηση των <<Καλλικρατικών>> θεμάτων, θέλοντας να επιβεβαιώσουμε την άποψή μας. Έτσι επικεντρωθήκαμε στα παρακάτω στοιχεία, τα οποία πιστεύουμε ότι είναι ενδεικτικά των όσων έχουμε υποστηρίξει παραπάνω.

3.3.1. Η εξάλειψη του κοινοτισμού και η αρχή της τοπικής αυτονομίας

Φαίνεται ότι ο κοινοτισμός δηλαδή η παρέμβαση των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων αλλά και η αρχή της τοπικής αυτονομίας έχουν πληγεί ανεπανόρθωτα. Οι λόγοι είναι καταρχήν οι συνενώσεις των δήμων και η εκπροσώπηση των πολιτών από όργανα που δεν έχουν καμία αποφασιστική αρμοδιότητα, ακόμη και για στοιχειώδη ζητήματα, που αφορούν αποκλειστικά τις τοπικές κοινωνίες (λ.χ. καθαριότητα, διαχείριση παιδικών χαρών κ.λπ.).

Η δυσάρεστη αυτή εξέλιξη συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση πολιτικής αποξένωσης των δημοτών. Έτσι δίνεται ένα γερό χτύπημα στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας και εν γένει της δημοκρατίας καθώς επίσης και της τοπικής αυτονομίας, η οποία μάλιστα προστατεύεται και με ειδική συνταγματική διάταξη (άρθρο 102) και με διεθνή σύμβαση (Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας).

3.3.2. Η έλλειψη ουσιαστικής δυνατότητας άρθρωσης ενός τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος.

Από την αρχή του Καλλικράτη φάνηκε ότι υπήρχε αδυναμία στην κατάρτιση αναπτυξιακών προγραμμάτων με βάση τις υπαρκτές κοινωνικο-οικονομικές ανάγκες.

Πιο συγκεκριμένα θέλουμε να πούμε ότι τα σχέδια αυτά προετοιμάσθηκαν, υπό την εποπτεία της κεντρικής διοίκησης, και

εκπονήθηκαν, τις περισσότερες φορές, με στοιχεία ή δεδομένα τα οποία ήταν ανεπαρκή και σε πολλές περιπτώσεις εσφαλμένα. Επίσης αυθαίρετες πρέπει να ήταν οι αξιολογήσεις των λειτουργικών, οργανωτικών και αναπτυξιακών δυνατοτήτων και αδυναμιών των Δήμων. Κι αυτό γιατί τόσο η συλλογή όσο και η αξιολόγηση των στοιχείων που αφορούσαν την κοινωνικο-οικονομική δομή, τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά, την υφιστάμενη διοικητική-λειτουργική κατάσταση των υπηρεσιών, την ιστορική και διαχρονική συνέχεια της δημοτικής εδαφικής περιφέρειας, καθώς επίσης και τα στοιχεία που συνθέτουν τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά, ανατέθηκαν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, που έκαναν και κατάρτισαν μελέτες κατά τα άλλα επιστημονικές. Από αυτό και μόνο το γεγονός ότι εξαλείφεται τελείως ο λαός από τη αποφάσεις.

3.3.3. Η λειτουργική σύμπτυξη των δημοτικών υπηρεσιών και η προετοιμασία για την «εξαφάνιση» αυτοδιοικητικών κοινωνικών δομών

Με την εφαρμογή του Καλλικράτη δεν είχαμε μόνο συνενώσεις Δήμων αλλά και δημοσίων υπηρεσιών κοινωνικού κυρίως χαρακτήρα. Είχαμε επίσης μετακινήσεις του «πλεονάζοντος» προσωπικού που προέκυψε από τη συνένωση των Δήμων, χωρίς καμία προγραμματισμένη λειτουργική πολιτική διοικητικής ενσωμάτωσης και προσαρμογής στις υπηρεσίες του κεντρικού δήμου. Το αποτέλεσμα ήταν αφενός να στοχοποιηθούν οι δημοτικοί υπάλληλοι και να τεθούν στη δίνη της εργασιακής εφεδρείας και των απολύσεων, αφετέρου να συρρικνωθούν κοινωνικές δομές (μονάδες προστασίας ευπαθών κοινωνικών ομάδων, δημοτικές βιβλιοθήκες, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ).

3.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ‘ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ’ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Και φτάνουμε στο καίριο ερώτημα: το πρέπει να γίνει από εδώ και πέρα; Προφανώς σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπάρξει επιστροφή στο παρελθόν, ή να αναζητηθεί μια νέα μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

Αυτό που σίγουρα πρέπει να γίνει είναι να παραδεχτούν οι αρμόδιοι τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου νόμου αλλά και αυτών που προϋπήρχαν. Στη συνέχεια να προταθεί ένα σχέδιο επανεκκίνησης της μεταρρύθμισης το οποίο θα δώσει έμφαση

- Στην οικονομική υποστήριξη και εξυγίανση, ώστε να δίνονται οι πόροι των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταφερθεί στους ΟΤΑ
- Την εσωτερική αποκέντρωση της εξουσίας με την ουσιαστική αξιοποίηση όλων των οργάνων. Την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή στις αποφάσεις. Εδώ απαιτείται η συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις, η αναζωογόνηση των τοπικών συμβουλίων με πραγματικές αρμοδιότητες, η παραχώρηση σε αυτά πόρων υπό την μορφή του συμμετοχικού προϋπολογισμού, στα πλαίσια του Δήμου για τα θέματα που αφορούν την περιοχή τους.
- Την αναζήτηση αναλογικού εκλογικού συστήματος που θα διασφαλίζει την αποτελεσματική διοίκηση και θα εμπεδώνει το πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των συνδυασμών

- Την εισαγωγή νέων προτύπων διοίκησης, αναπτυξιακής δράσης και κυρίως εσωτερικού ελέγχου για την αξιολόγηση μέτρηση και διαρκή βελτίωση των αποτελεσμάτων

Πιο συγκεκριμένα:

1) Για τα οικονομικά των ΟΤΑ τους πόρους και την κατοχύρωση της οικονομικής αυτοτέλειας πρέπει αφενός να αποδίδονται οι πόροι των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταφερθεί στους ΟΤΑ και αφ' ετέρου παρά την κρίση και την δημοσιονομική εξυγίανση να προτείνουμε την εφαρμογή αποκεντρωμένου φορολογικού συστήματος και την αναδιανομή ποσοστών των εισπραχθέντων φόρων υπέρ των οικονομικά μειονεκτούντων ΟΤΑ.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι με την αποστέρηση των θεσμοθετημένων πόρων τόσο ο Καλλικράτης όσο και στο σύνολο της η αυτοδιοίκηση θα πρέπει να ξεχάσει:

- την ανάληψη πρωτοβουλίας από τα κεντρικά όργανα της Αυτοδιοίκησης για την συγκρότηση προγράμματος αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας ΟΤΑ και περιφερειών
- την ενεργοποίηση της β φάσης του Καλλικράτη με εξασφαλισμένα 150 εκατομμύρια ευρώ από το ΕΣΠΑ
- η αναζήτηση συνεργασιών των ΟΤΑ με ιδιώτες επενδυτές για την δημιουργία υποδομών που όμως με αυστηρό τρόπο δεν θα τους εκχωρούν δημόσια αγαθά και κοινωνικές υπηρεσίες

2) Για την εσωτερική αποκέντρωση και την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών απαιτείται η συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές

υποθέσεις, η αναζωογόνηση των τοπικών συμβουλίων με πραγματικές αρμοδιότητες, η παραχώρηση σε αυτά πόρων υπό την μορφή του συμμετοχικού προϋπολογισμού, στα πλαίσια του Δήμου για τα θέματα που αφορούν την περιοχή τους.

3) Με περικοπές των οικονομικών κατά 60%, είναι φανερό ότι η Αυτοδιοίκηση οδηγείται στην κατάρρευση. Παρ' όλα αυτά είναι αναγκαίο να λειτουργήσουν ουσιαστικοί θεσμοί συμμετοχής, διαβούλευσης και διαλόγου όπως η επιτροπή διαβούλευσης, ο Συμπαραστάτης του Δημότη κλπ.

4) Το επόμενο διάστημα πρέπει να αφιερωθεί τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην διοικητική οργάνωση και την λειτουργική ανάπτυξη των περιφερειών και των Δήμων. Ασφαλώς παράλληλα με την τρέχουσα διοικητική λειτουργία, την διεκδίκηση και διαχείριση έργων και δράσεων για την απορρόφηση του ΕΣΠΑ

5) Το εκλογικό σύστημα που ισχύει εξασφαλίζει ισχυρή διοίκηση στους Δήμους και τις περιφέρειες. Λειτουργεί όμως αποτρεπτικά στην εμπέδωση πνεύματος συνεργασίας, εντείνει τον συγκεντρωτισμό και Δημαρχοκεντρισμό, αποκλείει μικρότερες ή τις τοπικές δυνάμεις. Είναι σαφές ότι πρέπει να αλλάξει. Απαιτείται όμως πολύ σοβαρή συζήτηση με τι θα αντικατασταθεί. Προϋποθέτει την αξιολόγηση των συστημάτων που υπάρχουν σε άλλες χώρες με νηφαλιότητα, ώστε να επιτευχθούν αφ' ενός οι στόχοι που τίθενται παράλληλα με την λειτουργική διοίκηση του Δήμου.

Όσον αφορά την περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, είναι μια εξαιρετικά σημαντική μεταρρύθμιση, η οποία όμως, δυστυχώς, ήρθε σε ένα

περιβάλλον γενικευμένης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Στην γενικότερη αδυναμία εφαρμογής των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών, αποδεικνύεται ότι, τα νέα αιρετά περιφερειακά όργανα δεν μπόρεσαν να σηματοδοτήσουν ούτε ουσιαστικά ούτε συμβολικά τον αυτοδιοικητικό τους ρόλο με προγραμματικό και επιτελικό έργο.

Προφανώς αναδεικνύονται όλες οι αρνητικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης αλλά παράλληλα φαινόμενα γραφειοκρατίας, συγκεντρωτισμού, περιορισμός κοινωνικού ελέγχου, απουσία συμμετοχικών διαδικασιών

- είναι αρνητικό ότι τα θέματα των περιφερειακών ενοτήτων συγκεντρώνονται σε ένα μονοπρόσωπο όργανο τον Αντιπεριφερειάρχη. Πρέπει να εξεταστεί η θεσμοθέτηση ενός οργάνου ανά περιφερειακή ενότητα με την συμμετοχή των αιρετών περιφερειακών συμβούλων για την εξέταση των θεμάτων της περιφερειακής ενότητας, όπου θα διευκολύνεται η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και φορέων.
- Απαιτείται στα θέματα αναπτυξιακού προγραμματισμού ισχυρότερη συνεργασία ανάμεσα στα δύο επίπεδα αυτοδιοίκησης. Ενδεχομένως να πρέπει να αναζητηθεί γι' αυτό θεσμικός τρόπος.

Σε ότι αφορά την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, είναι σαφές ότι δεν μπορεί να μην υπάρχουν αποκεντρωμένες δομές του κράτους. Εάν αυτή η σκέψη είναι αποδεκτή τότε πρέπει:

- να οριοθετηθεί με σαφήνεια ή Αποκεντρωμένη σε σχέση με την Αιρετή ώστε να μην εμφανισθούν τριβές μεταξύ τους

- να υπάρχουν κάτω από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση όλες οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες των υπουργείων ώστε να μην εμφανίζεται η σημερινή μάλλον τραγελαφική κατάσταση
- ο έλεγχος νομιμότητας των αποφάσεων της αυτοδιοίκησης είτε είναι εντός είτε εκτός της αποκεντρωμένης πρέπει να ασκείται από τον ελεγκτή νομιμότητας ως ένα μηχανισμό άρτια και τεχνοκρατικά δομημένα και στελεχωμένα.

Τέλος, είναι σαφές ότι το κύρος της Αυτοδιοίκησης έχει συμπαρασυρθεί από την γενικότερη απαξίωση του πολιτικού συστήματος και την πρωτοφανή οικονομική κρίση αλλά και από δικές της ευθύνες στην διαχείριση των τοπικών υποθέσεων.

Παρ' όλα αυτά παραμένει ως θεσμός με απήχηση στην κοινωνία, ιδιαίτερα σήμερα που είναι αυτός που στηρίζει κάθε κοινωνική παροχή και μέριμνα στις τοπικές κοινωνίες (βοήθεια στο σπίτι, ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ, παιδικοί σταθμοί, κοινωνικά παντοπωλεία, ιατρεία, κλπ)

Από όλα τα παραπάνω φαίνεται ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη επανεκκίνησης του Προγράμματος "Καλλικράτης" με έμφαση στην λειτουργική μεταρρύθμιση, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, στην οικονομική εξυγίανση και στην εισαγωγή νέων προτύπων διοίκησης, αναπτυξιακής δράσης και κυρίως εσωτερικού ελέγχου για την αξιολόγηση, μέτρηση και διαρκή βελτίωση των αποτελεσμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο :

Ο ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε με την περιοχή στην οποία αναφέρεται η παρούσα εργασία και αποτελεί τη μελέτη περίπτωσης. Θα δούμε πιο συγκεκριμένα την επίδραση του Προγράμματος Καλλικράτης στον Νομό σε όλα τα επίπεδα.

4.2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας ανήκει στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μαζί με τους νομούς Αχαΐας και Ηλείας όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

ΕΙΚΟΝΑ 3: Νομοί Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Πηγή: Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, 2007.

Με το Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας ο νομός, ο μεγαλύτερος νομός σε έκταση στην Ελλάδα περιλαμβάνει 29 δήμους και αποτελείται από τις επαρχίες Μεσολογγίου, Τριχωνίδας, Ναυπακτίας, Ξηρομέρου - Βονίτσης και Βάλτου.

4.3. ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007 – 2013 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Το όραμα για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 αφορούσε στην:

«εντατικοποίηση των προσπαθειών για επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και πραγματική σύγκλιση με τις προηγμένες ελληνικές περιφέρειες, μέσω ενίσχυσης της προσπελασιμότητας, βελτίωσης της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας με ταυτόχρονη διασφάλιση σύγχρονου και άνετου επιπέδου ποιότητας ζωής για τους κατοίκους, μέσα από την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας».

Με το σχέδιο αυτό δίνονταν απαντήσεις στο καίριο ερώτημα πολλών χρόνων που δεν ήταν άλλο παρά αυτό της υστέρησης στην ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιφέρειας.

Με το πρόγραμμα αυτό η πολιτική της Περιφέρειας κατευθύνονταν στους εξής τομείς (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, 2007)

- **Ανάπτυξη των υποδομών και των υπηρεσιών των δικτύων και δημιουργία αξόνων ανάπτυξης.** Αυτό περιελάμβανε την αναβάθμιση και συμπλήρωση των δικτύων μεταφορών και των

μεταφορικών υπηρεσιών, ώστε να έχουμε μείωση στο χρόνο και στο κόστος μεταφοράς με μεγαλύτερη ασφάλεια.

- **Ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας και ανάδειξη των δυναμικών κλάδων με έμφαση στην Καινοτομία και Νέα Τεχνολογία.** Η κατεύθυνση αποσκοπούσε στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων αλλά και την ενίσχυση αυτών που υπήρχαν και δραστηριοποιούνταν σε όλους τους τομείς της οικονομίας, στη σύνδεση επιχειρηματικότητας και καινοτομίας και στον προσανατολισμό των τοπικών παραδοσιακών κλάδων και των νέων επιχειρήσεων σε κλάδους υψηλότερης προστιθέμενης αξίας. Από όλα τα παραπάνω καταλαβαίνουμε ότι ο σκοπός μάλλον ήταν η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- **Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και δημιουργία Τοπικών Παραγωγικών Συστημάτων και Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.** Εδώ έχουμε την κατεύθυνση προς την ποιότητα ζωής, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην προώθηση του τουρισμού, την προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου, την άρση της απομόνωσης και τη μείωση του κοινωνικού ρατσισμού σε συνδυασμό με τη μείωση της ανεργίας και την προώθηση της ισότητας των φύλων.
- **Ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού των αστικών κέντρων της Περιφέρειας, και ανασυγκρότηση του πρωτογενή τομέα.** Ο προσανατολισμός εδώ ήταν η κατεύθυνση σε νέες ανταγωνιστικές καλλιέργειες καθώς και στην τουριστική ανάπτυξη στις παραθαλάσσιες περιοχές και στις περιοχές της ορεινής ενδοχώρας. Για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αυξήθηκαν σημαντικά οι πόροι για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ

μειώθηκαν οι πόροι για τις υποδομές μεταφορών και λιγότερο για την εκπαίδευση και τον πολιτισμό.

4.4. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ <<ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ>>

Το πρόγραμμα <<Καλλικράτης>>, έφερε μεγάλες αλλαγές στη διαίρεση των νομών της χώρας και όχι μόνο. Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας υπέστη και αυτός πολλές αλλαγές. Οι αλλαγές αυτές αφορούν την διοικητική διαίρεσή του και βέβαια όλες τις συνέπειες που επέβαλε αυτή. Πρωτεύουσα του Νομού παραμένει το Μεσολόγγι, όμως το μεγάλο αστικό και οικονομικό του κέντρο είναι το Αγρίνιο.

Εικόνα 4: Ο νομός Αιτ/νίας

4.4.1. Δήμοι

Με την εφαρμογή του ‘‘Προγράμματος Καλλικράτης’’ έχουμε τη δημιουργία 9 Δήμων έναντι των 29 που προϋπήρχαν. (άρθρο 1 νόμου 3852/2010 ΦΕΚ τεύχος Α 87, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης). Οι καινούριοι δήμοι έχουν ως εξής:

1. **Δήμος Αγρινίου** με έδρα το Αγρίνιο αποτελούμενος από τους δήμους
 - α. Αγρινίου
 - β. Παραβόλας
 - γ. Παρακαμπυλίων
 - δ. Στράτου
 - ε. Νεάπολης
 - στ. Αγγελοκάστρου
 - ζ. Παναιτωλικού
 - η. Αρακύνθου θ. Μακρύνειας και
 - ι. Θεστιέων,οι οποίοι καταργούνται.

2. **Δήμος Ακτίου – Βόνιτσας** με έδρα τη Βόνιτσα αποτελούμενος από τους δήμους
 - α. Ανακτόριου
 - β. Παλαίρου και
 - γ. Μεδεώνος,οι οποίοι καταργούνται.

3. **Δήμος Ξηρομέρου** με έδρα τον Αστακό αποτελούμενος από τους δήμους
 - α. Αστακού
 - β. Φυτειών και
 - γ. Αλυζίας,

οι οποίοι καταργούνται.

4. **Δήμος Ναυπακτίας** με έδρα τη Ναύπακτο αποτελούμενος από τους δήμους
 - α. Ναυπάκτου
 - β. Αποδοτιάς
 - γ. Πυλλήνης
 - δ. Πλατάνου
 - ε. Αντιρρίου και
 - τ. Χάλκειας,οι οποίοι καταργούνται.
5. **Δήμος Αμφιλοχίας** με έδρα την Αμφιλοχία αποτελούμενος από τους δήμους
 - α. Αμφιλοχίας
 - β. Ινάχου και
 - γ. Μενιδίου,οι οποίοι καταργούνται.
6. **Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου** με έδρα το Μεσολόγγι αποτελούμενος από τους δήμους
 - α. Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου
 - β. Οινιάδων και
 - γ. Αιτωλικού,οι οποίοι καταργούνται.
7. **Δήμος Θέρμου**, ο οποίος παρέμεινε ανέπαφος από τον Καλλικράτη αφού πληρούσε το πληθυσμιακό κριτήριο (2.000 για ορεινούς δήμους) ώστε να αποφύγει τις αναγκαστικές συνενώσεις.

4.4.2. Επαρχίες

Σύμφωνα με την παλαιά [διοικητική](#) του [διαίρεση](#) ο νομός χωριζόταν έως το 1997, σε 5 [επαρχίες](#):

- [Βάλτου](#), με έδρα την [Αμφιλοχία](#),
- [Μεσολογγίου](#), με έδρα το [Μεσολόγγι](#),

Εικόνα 5: Επαρχία Μεσολογγίου

- [Ναυπακτίας](#), με έδρα τη [Ναύπακτο](#).
- [Ξηρομέρου](#), με έδρα τη [Βόνιτσα](#),
- [Τριγωνίδος](#), με έδρα το [Αγρίνιο](#),

4.4. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ <<ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΩΝ>> ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Όπως περιγράψαμε και πιο πάνω, ο Καλλικράτης ξεκίνησε με τις πιο καλές διαθέσεις, όχι όμως με τους καλύτερους οiwονούς. Από τον πρώτο καιρό της εφαρμογής του, φάνηκε ότι μάλλον δεν ήταν το αντίδοτο στην καταστροφή, ότι δεν ήταν η γιαιτρεία στην κρίση.

Όλοι καταλάβαμε αμέσως σχεδόν, ότι Καλλικράτης δεν σημαίνει μόνο συγχώνευση δήμων. Σημαίνει συγχώνευση, σε όλους τους οργανισμούς του δήμου, ως και κατάργησή τους. Σημαίνει υποχρηματοδότηση των δήμων με συνέπεια τη μη σωστή λειτουργία τους.

Στον νομό Αιτωλοακαρνανίας δόθηκαν το 2012, 1,1 δις ευρώ λιγότερα από ότι το 2011, μείωση που αποτελεί τις λειτουργικές δαπάνες για τη μισθοδοσία των δήμων. Από την άλλη, μπήκαν κι άλλες αρμοδιότητες στον δήμο, που όπως ήταν εμφανές αυτός δεν θα μπορούσε να ανταπεξέλθει, όπως οι συντηρήσεις και η λειτουργία των σχολείων καθώς το έργο της μεταφοράς μαθητών. Υπήρξε λοιπόν αδυναμία καταβολής μισθών καθώς επίσης και στη λειτουργία στοιχειωδών κοινωνικών δομών όπως παιδικοί σταθμοί, ΚΔΑΠ, ΚΗΦΗ, πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», κοινωνικά παντοπωλεία, κ.α.

Ποια είναι η σημερινή κατάσταση;

➤ **Ο δήμος Αγρινίου** έχει το προνόμιο να βρίσκεται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση σε σχέση με τους άλλους δήμους του νομού, ωστόσο το τελευταίο διάστημα τα προβλήματα έχουν διογκωθεί. Τα δημοτικά έργα έχουν σταματήσει, τα έργα που γίνονται μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων εκτελούνται με αργούς ρυθμούς (τα περισσότερα είναι στη πρώτη φάση μετά τη δημοπράτηση, ή οι εργολάβοι δεν έχουν ακόμη εγκατασταθεί), ενώ το μεγαλύτερο πρόβλημα πως ο δήμος δυσκολεύεται να προβεί στις απαραίτητες συντηρήσεις (έργων, δρόμων κ.α). Το επόμενο πρόβλημα που σύντομα θα έρθει θα είναι να υπάρξουν καθυστερήσεις στην εξόφληση των προμηθευτών (σε κάποιες περιπτώσεις ήδη αυτό συμβαίνει).

➤ Στο δήμο Μεσολογγίου τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα. Ο δήμος αντιμετωπίζει τεράστιες δυσκολίες στο να εξοφλήσει τις οφειλές του προς τους προμηθευτές και τους εργολάβους του δήμου.

➤ Στο δήμο Ναυπακτίας η κατάσταση κάθε άλλο παρά καλή είναι. Και εδώ τα δημοτικά έργα έχουν σταματήσει.

➤ Στο δήμο Ακτίου Βόνιτσας το μεγαλύτερο πρόβλημα μέχρι πρότινος ήταν η τραγική έλλειψη προσωπικού, η οποία ως ένα βαθμό αντιμετωπίστηκε με μετατάξεις. Ωστόσο και εδώ τα δημοτικά έργα έχουν σταματήσει, οι απαραίτητες συντηρήσεις γίνονται με το σταγονόμετρο.

➤ Σε παρόμοια κατάσταση και ο δήμος Αμφιλοχίας που οι υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι ως ένα βαθμό περιορισμένες.

➤ Στο δήμο Ξηρομέρου τα πράγματα είναι εξίσου δύσκολα με τα δημοτικά έργα και τις συντηρήσεις να είναι στο πάγο πολύ καιρό τώρα.

➤ Ο δήμος Θέρμου βρίσκεται κατά τι σε καλύτερη μοίρα αφού οι οικονομικές του υποχρεώσεις είναι κοντά στο 0, όμως λόγω της ιδιαιτερότητάς του ως ορεινός δήμος είναι επιφορτισμένος με πολλές συντηρήσεις (έργων, δρόμων κ.α) οι οποίες σύντομα θα σταματήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

5.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε με τα οικονομικά των Καλλικρατικών δήμων του νομού Αιτωλοακαρνανίας και πιο συγκεκριμένα με αυτά του Δήμου Μεσολογγίου και του Δήμου Βονίτσης- Ξηρομέρου. Θα εστιάσουμε την προσοχή μας στα έτη 2011 και 2012, δύο χρόνια δηλαδή μετά την εφαρμογή του <<Σχεδίου Καλλικράτης>>.

5.2. ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στον παρακάτω πίνακα 4 φαίνεται ο προϋπολογισμός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας όσον αφορά τα έσοδα και τα έξοδα για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012.(ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ , ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ , ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, 21^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΣΟΔΑ (EUR)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΞΟΔΑ (EUR)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	3.315.000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	62.649.000
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΝΠΔΔ	83.898.000	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ & ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΟ Υ ΕΞΟΠΛΙΣΟΥ	3.220.000
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΝΠΔΔ	1.059.000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΤΙΚΕΣ	6.931.000
ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	766.000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΠΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.103.000

ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ	78.000	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	2.441.000
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	53.336.000	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	80.151.000
ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	16.371.000	ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	1.328.000
ΣΥΝΟΛΟ	158.823.000		158.823.000

Πίνακας 1: περιγραφή του προϋπολογισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας όσο αφορά τα έσοδα και έξοδα για το 2011

Οι πόροι προερχόμενοι από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), είτε εθνικό είτε – κυρίως – συγχρηματοδοτούμενο δεν αποτελούν τακτική χρηματοδοτική ροή καθώς είναι ευθέως ανάλογοι των δαπανών των υλοποιούμενων έργων. Η ένταξη των έργων αυτών γίνεται στο ΠΔΕ σε ανάλογη συλλογική απόφαση και για την υλοποίησή τους δεσμεύονται οι αντίστοιχες πιστώσεις. Το κύριο μέρος των πιστώσεων αυτών εκτελείται μέσω του προϋπολογισμού του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και μέρος αυτού που αφορά τις Συλλογικές αποφάσεις ΣΑΝΑ και κάποιων άλλων περιπτώσεων (όπως έργα Ταμείου Συνοχής), εκτελούνται μέσω του τακτικού προϋπολογισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Στον παρακάτω πίνακα 5, αναγράφονται όλες οι Συλλογικές αποφάσεις του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ . Τα έσοδα /όριο πληρωμών ανέρχονται στο ποσό των 84 εκ. €, ενώ το υπόλοιπο του πρ/σμού που προκύπτει (136 εκ. €) θα κατανεμηθεί τα επόμενα έτη ως ελάχιστο ποσό με αυξητικές προοπτικές εφόσον υπάρχουν νέες εντάξεις.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡ/ΣΜΟΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2011
ΣΑΕΠ 001/3	271.393.626,45	44.335.250,46	24.297.035,93
ΣΑΜΠ 001/3	23.063.485,41	13.083.544,01	3.013.758,47
ΣΑΕΠ 301/3	7.811.703,83	1.537.604,72	1.512.229,59

ΣΑΜΠ 001/8	100.000,00	100.000,00	70.000,00	
ΣΑΕΠ 301/8	119.077,73	69.663,00	69.663,00	
ΣΑΕΠ 001/8	85.754.355,54	83.364.507,91	24.842.225,46	
ΣΑΕΠ 301/2	183.236,82	183.236,82	176.485,20	
ΣΑΕΠ 301/2 (ΝΕΑ)	75.520,55	36.769,55	24.541,07	
ΣΑΕΠ 001/2	2.848.126,35	2.848.126,35	2.848.126,35	
ΣΑΕΠ 001/2 (ΝΕΑ)	6.269.923,06	6.269.923,06	5.981.779,08	
ΣΑΝΑ 001/3	ΣΑΝΑ 001-3 (Αιτωλοακαρνανία)	39.697.106,34	1.958.690,18	1.951.550,19
ΣΑΝΑ 006-3 (Αχαΐα)	45.771.033,25	3.678.291,25	3.179.895,57	
ΣΑΝΑ 014-3 (Ηλεία)	35.686.229,38	1.424.583,52	1.399.644,99	
ΣΑΝΑ 001/8	ΣΑΝΑ 001-8 (Αιτωλοακαρνανία)	45.712.341,13	44.817.236,15	7.793.448,57
ΣΑΝΑ 006-8 (Αχαΐα)	17.244.541,13	17.029.992,13	6.839.616,52	
ΣΥΝΟΛΑ	581.730.306,97	220.737.419,11	84.000.000,00	

Πίνακας 2: Συλλογικές αποφάσεις του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ

5.3. ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

5.3.1. Ύψος χρηματοδότησης του Δήμου για τα έτη 2011 και 2012

Το ύψος της χρηματοδότησης του Δήμου καθορίζεται από τη σχέση:

$$(ΕΞΟΔΑ - ΕΣΟΔΑ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ = ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ$$

Τα έξοδα για τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, ανέρχονται σε 382.000,00€.

Τα έσοδα για τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, ανέρχονται σε 182.000,00€.

$$ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ = ΕΞΟΔΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ - ΕΣΟΔΑ$$

$$ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ = 382.000,00€ - 182.000,00€ = 200.000,00€$$

Επομένως, η χρηματοδότηση του Δήμου για τη διετία 2011 – 2012 ανέρχεται σε 200.000,00€.

Χρηματοδότηση Δήμου για το 2012

Το ύψος της χρηματοδότησης του Δήμου για το 2012 καθορίζεται από τη σχέση:

(ΕΞΟΔΑ – ΕΣΟΔΑ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2012 = ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ

Τα έξοδα για τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, για το 2012, ανέρχονται σε 191.000,00€.

Τα έσοδα για τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, για το 2012, ανέρχονται σε 91.000,00€.

$$\begin{aligned} \text{ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ 2012} &= \text{ΕΞΟΔΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2012} - \\ &\text{ΕΣΟΔΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2012} = \\ &191.000,00\text{€} - 91.000,00\text{€} = 100.000,00\text{€} \end{aligned}$$

Επομένως, η χρηματοδότηση του Δήμου για το έτος 2012 ανέρχεται σε 100.000,00€.

Χρηματοδότηση Δήμου για το 2011

Το ύψος της χρηματοδότησης του Δήμου για το 2011 καθορίζεται από τη σχέση:

(ΕΞΟΔΑ – ΕΣΟΔΑ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011 = ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ

Τα έξοδα για τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, για το 2011, ανέρχονται σε 191.000,00€.

Τα έσοδα για τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, για το 2011, ανέρχονται σε 91.000,00€.

$$\begin{aligned} \text{ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ 2011} &= \text{ΕΞΟΔΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011} - \\ &\text{ΕΣΟΔΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011} = 191.000,00\text{€} - 91.000,00\text{€} = 100.000,00\text{€} \end{aligned}$$

Επομένως, η χρηματοδότηση του Δήμου για το έτος 2011 ανέρχεται σε 100.000,00€.

2012

2011

σύνολα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ	100.000,00€	100.000,00€	200.000,00€
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΠΗΓΕΣ ΕΚΤΟΣ ΔΗΜΟΥ	91.000,00€	91.000,00€	182.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ	191.000,00€	191.000,00€	382.000,00€

Πίνακας 3: Συνοπτικός πίνακας χρηματοδότησης Δ.Π.Δ. 2012-2011

5.3.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΑΜΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα θα περιγραφεί το διετές ταμιακό πρόγραμμα (χρηματικές εισροές και εκροές, καθώς και η χρηματοδότηση από τον Δήμο) και θα αναλυθεί η εκτέλεση του προγράμματος χρηματοδότησης σε ετήσια βάση ανάλογα με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και παρεχομένων υπηρεσιών της επιχείρησης.

Στον παρακάτω πίνακα 7 περιγράφεται το ταμιακό πρόγραμμα για το έτος 2011, για κάθε μήνα ξεχωριστά του έτους, ενώ στον πίνακα 8 περιγράφεται το έτος 2012

ΕΚΡΟΣΣ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ
10.850,00€	4.600,00€	11.000,00€
10.850,00€	4.600,00€	
11.850,00€	4.600,00€	12.500,00€
14.350,00€	4.600,00€	
14.850,00€	4.600,00€	17.000,00€
15.850,00€	4.600,00€	
19.750,00€	10.000,00€	21.500,00€
21.750,00€	10.000,00€	
40.850,00€	29.600,00€	21.500,00€
9.850,00€	4.600,00€	
9.850,00€	4.600,00	16.500,00€
10.350,00€	4.600,00€	
		11.000,00€
382.000,00€	182.000,00€	200.000,00€

Πίνακας 4: ταμιακό πρόγραμμα του 2011

ΕΚΡΟΣΣ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ
10.850,00€	4.600,00€	
10.850,00€	4.600,00€	
11.850,00€	4.600,00€	12.500,00€
14.350,00€	4.600,00€	
14.850,00€	4.600,00€	17.000,00€
15.850,00€	4.600,00€	
19.750,00€	10.000,00€	21.500,00€
21.750,00€	10.000,00€	
40.850,00€	29.600,00€	21.500,00€
9.850,00€	4.600,00€	
9.850,00€	4.600,00	16.500,00€
10.350,00€	4.600,00€	

Πίνακας 5: ταμιακό πρόγραμμα του 2012

Η ανάλυση της εκτέλεσης του προγράμματος χρηματοδότησης πραγματοποιείται σε ετήσια βάση, με τις ακόλουθες παραδοχές:

- η κοινωφελής επιχείρηση θα αιτείται κάθε δίμηνο την προβλεπόμενη ή προκύπτουσα χρηματοδότηση
- ο Δήμος θα καταβάλει την προβλεπόμενη ή προκύπτουσα χρηματοδότηση εντός ενός μηνός από την ολοκλήρωση του διμήνου

5.3.3. ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στη συγκεκριμένη παράγραφο θα δούμε αναλυτικά τον προϋπολογισμό για κάποιες δραστηριότητες του Δήμου.

➤ Αναλυτικός προϋπολογισμός δραστηριότητας «Παροχή κατ' οίκον υπηρεσιών σε ηλικιωμένους και ΑμΕΑ»

Ο αναλυτικός προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Παροχή κατ' οίκον υπηρεσιών σε ηλικιωμένους και ΑμΕΑ» έχει ως ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (ΤΙΤΛΟΣ)	2011	2012
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	0,00	0,00
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	37.000,00	37.000,00
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	0,00	0,00
62	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ	1.500,00	1.500,00
63	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	0,00	0,00
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	4.000,00	4.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤ ' ΕΤΟΣ		42.500,00	42.500,00

Πίνακας 6: προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Παροχή κατ' οίκον υπηρεσιών σε ηλικιωμένους και ΑμΕΑ»

➤ Αναλυτικός προϋπολογισμός δραστηριότητας «Λειτουργία Ανοικτού Κέντρου Αγωγής και Προαγωγής της Υγείας»

Ο αναλυτικός προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Λειτουργία Ανοικτού Κέντρου Αγωγής και Προαγωγής Υγείας» έχει ως ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (ΤΙΤΛΟΣ)	2011	2012
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	0,00	0,00
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	10.000,00	10.000,00
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	4.000,00	4.000,00
62	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ	1.000,00	1.000,00
63	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	0,00	0,00
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	5.000,00	5.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ		20.000,00	20.000,00

Πίνακας 7: προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Λειτουργία Ανοικτού Κέντρου Αγωγής και Προαγωγής Υγείας»

➤ **Αναλυτικός προϋπολογισμός δραστηριότητας «Λειτουργία Δημοτικού Ωδείου Μεσολογγίου»**

Ο αναλυτικός προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Λειτουργία Δημοτικού Ωδείου Μεσολογγίου» έχει ως ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (ΤΙΤΛΟΣ)	2011	2012
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	0,00	0,00
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	35.000,00	35.000,00
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	7.000,00	7.000,00
62	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ	3.000,00	3.000,00
63	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	0,00	0,00
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	6.000,00	6.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ		51.000,00	51.000,00

Πίνακας 8: προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Λειτουργία Δημοτικού Ωδείου Μεσολογγίου»

➤ **Αναλυτικός προϋπολογισμός δραστηριότητας «Διοργάνωση τοπικής έκθεσης»**

Ο αναλυτικός προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Διοργάνωση τοπικής έκθεσης» έχει ως ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (ΤΙΤΛΟΣ)	2011	2012
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	3.000,00	3.000,00
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	6.000,00	6.000,00
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	16.000,00	16.000,00
62	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ	3.000,00	3.000,00
63	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	0,00	0,00
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	6.000,00	6.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ		34.000,00	34.000,00

Πίνακας 9: προϋπολογισμός της δραστηριότητας «Διοργάνωση τοπικής έκθεσης»

5.4. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Στην παράγραφο αυτή θα ασχοληθούμε με τον ισολογισμό – απολογισμό του Δήμου Μεσολογγίου για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012. Αυτό αποτελεί την μελέτη περίπτωσης αφού ασχολούμαστε με τον Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Το Μεσολόγγι, πόλη με μεγάλη ιστορία, όπως ξέρουμε είναι η πρωτεύουσα του νομού, και παρέμεινε έτσι και μετά την ψήφιση του νόμου <<Καλλικράτης>>.

Οι πηγές των στοιχείων που θα ακολουθήσουν είναι από τα πρακτικά των συνελεύσεων του Δημοτικού Συμβουλίου της Ι.Π. Μεσολογγίου.

5.4.1. Ισολογισμός Απολογισμός Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για το οικονομικό έτος 2011.

Σε συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου της 15^{ης} Οκτωβρίου του 2013, αναφέρεται ότι με την υπ' αριθμ. 366/2013 (ΑΔΑ: ΒΛ92ΩΡΖ-4ΒΥ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής προεγκρίθηκε ο ισολογισμός χρήσεως 31/12/2011.

Με την ανωτέρω απόφαση της οικονομικής Επιτροπής ο απολογισμός του 2011 εμφανίζεται ως ακολούθως :

ΕΣΟΔΑ	22.416.660,27 €
ΕΞΟΔΑ	20.341.804,64 €
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2.074.855,63 €

Η Ορκωτή λογίστρια (Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 15281), η οποία υπογράφει και το πιστοποιητικό και η οποία παρουσίασε τα οικονομικά στοιχεία του ισολογισμού, αναφέρει μεταξύ άλλων και τα εξής:

1) Αυτές οι οικονομικές καταστάσεις είναι οι πρώτες του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου, ο οποίος προέκυψε από τη συνένωση των πρώην Καποδιστριακών Δήμων «Ι.Π. Μεσολογγίου, Αιτωλικού, Οινιάδων», με βάση το Ν. 3852/10. Ο Ισολογισμός των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2011 είναι ο πρώτος Ισολογισμός του Καλλικρατικού Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου και περιλαμβάνει την

τροποποίηση του Ισολογισμού της απογραφής έναρξης 1.1.2011 του Δήμου που εντοπίστηκε και ολοκληρώθηκε στην παρούσα χρήση 2011.

2) Στην παρούσα χρήση, αυξήθηκαν τα ακίνητα του Δήμου, κατά ποσό € 189.753,42 με ισόποση αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων του, λόγω δωρεάς της οικογένειας Παπαδημητρίου του κτίσματος της πρώην εταιρείας «ΑΣΤΠΞ», αποτιμημένο από την Δ.Ο.Υ..

3) Οι «τίτλοι πάγιας επένδυσης» που εμφανίζονται στον ισολογισμό, ποσού € 942.638,64, αφορούν την συμμετοχή του Δήμου στις παρακάτω επιχειρήσεις:

α) Την συμμετοχή στην «Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Πολιτισμού Δήμου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου» με κεφάλαιο ποσού € 100.000. Στην παρούσα χρήση κατ' εφαρμογή του Ν.3852/10 βάσει της απόφασης υπ' αριθμ. 54/2011 Δημοτικού Συμβουλίου συστάθηκε η «Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Πολιτισμού Δήμου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου» με την συγχώνευση των πρώην κοινωφελών επιχειρήσεων α. «Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού, Πρόνοιας, Περιβάλλοντος, Αθλητισμού, Ανάπτυξης Μεσολογγίου», β. «Κοινωφελή Επιχείρηση Πρόνοιας και Πολιτισμού Αιτωλικού», γ. «Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού, Αθλητισμού και Πρόνοιας Δήμου Οινιάδων». Ως κεφάλαιο αυτής, λήφθηκε η λογιστική αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των ανωτέρω συγχωνευόμενων Δημοτικών Επιχειρήσεων που ανήλθε σε ποσό € 100.000 σύμφωνα με το ιδρυτικό καταστατικό της (άρθ. 7) όπως αυτό δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Τεύχος Β 1042/27.5.2011.

β) Την συμμετοχή στην «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε» η οποία αποτιμήθηκε, σύμφωνα με τον νόμο, στην αξία κτήσεως ποσού 656.375,58 € κατά την 31.12.2011.

γ) Την συμμετοχή στην ΙΧΘΥΚΑ Α.Ε. με αξία κτήσης ποσού € 161.777,20. Στην παρούσα χρήση ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου ως καθολικός διάδοχος του πρώην καποδιστριακού Δήμου Οινιάδων εμφάνισε στα βιβλία του την συμμετοχή του στο κεφάλαιο της «ΙΧΘΥΚΑ Α.Ε.» κατέχοντας 5.512 μετοχές ονομαστικής αξίας κεφαλαίου 161.777,20. Ο Δήμος είχε χορηγήσει σε αυτή την εταιρεία τα μισθωτικά δικαιώματα αγρών επιφάνειας περίπου 950 στρεμμάτων, έως το 2014, που βρίσκονται στην περιοχή του Δημοτικής Ενότητας Οινιάδων. Παρότι, η ανωτέρω εταιρεία βρίσκεται σε εκκαθάριση, ορθά, δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη υποτίμησης της συμμετοχής, καθότι απαιτείται αφενός η επιστροφή στο Δήμο των ανωτέρω εκτάσεων και ο απεγκλωβισμό αυτών από τα μισθωτικά δικαιώματα και αφετέρου η Διοίκηση του Δήμου διεκδικεί την αγορά των περιουσιακών στοιχείων της υπό

εκκαθάριση εταιρείας προς αξιοποίησή τους μετά και από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

δ) Οι συμμετοχές σε τρεις Ανώνυμες Εταιρείες που αφορούν:

- στην «Αιτωλική Αναπτυξιακή Α.Ε.», με καταβεβλημένο κεφάλαιο ποσού € 26.976,51, αποτιμημένη στην τρέχουσα αξία της με ποσό € 16.222,38. Η αρνητική διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και της τρέχουσας αξίας ποσού € 10.754,13, κατά την 31/12/2011, επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

- στην «Αναπτυξιακή Αιτωλοακαρνανίας Α.Ε.», με καταβεβλημένο κεφάλαιο ποσού € 10.400,97, αποτιμημένη στην τρέχουσα αξία της με ποσό € 5.491,48. Η αρνητική διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και της τρέχουσας αξίας ποσού € 4.909,49, κατά την 31/12/2011, επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

- στην «Τριχωνίδα Α.Ε.» με καταβλημένο κεφάλαιο ποσού € 2.772,00, αποτιμημένη στην αξία κτήσης της με ποσό € 2.772,00 καθότι ήταν μικρότερη από την τρέχουσα αξία της κατά την 31/12/2011.

ε) Στην συμμετοχή σε δυο επιχειρήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες εκκαθάρισης τους και δεν είχαν ολοκληρωθεί έως και την 31/12/2011. Συγκεκριμένα αφορά:

- Την Επιχείρηση «ΣΥΝ.ΟΤΑ Α.Δ.Α.Ε.» με απολεσθέν κεφάλαιο κατά τη λειτουργία της ποσού € 22.500,00.

- Τη Δημοτική Επιχείρηση «Αναπτυξιακή Εταιρεία Δυτικής Ελλάδος Α.Ε.», με απολεσθέν κεφάλαιο κατά τη λειτουργία της ποσού € 402.128,24.

Για τα ανωτέρω απολεσθέντα κεφάλαια των συμμετοχών αυτών έχει σχηματισθεί ισόποση πρόβλεψη σε βάρος των Ιδίων Κεφαλαίων του Δήμου κατά την απογραφή της 1/1/2011.

4) Στην παρούσα χρήση συστάθηκε κατ' εφαρμογή του Ν. 3852/2010, η «Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ι.Π. Μεσολογγίου» , μετά την συγχώνευση της α) «Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Μεσολογγίου» και της β) «Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Οινιάδων», η αρμοδιότητα της οποίας επεκτάθηκε και στην περιοχή του πρώην καποδιστριακού Δήμου Αιτωλικού βάσει της υπ' αριθμ. 49/2011 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Τεύχος Β 802/10.5.2011). Εκκρεμεί η εισφορά και μεταβίβαση σε αυτή των περιουσιακών στοιχείων, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των υπηρεσιών ύδρευσης της Δημοτικής Ενότητας Αιτωλικού. Πρόκειται για δίκτυα και εγκαταστάσεις ύδρευσης αξίας κτήσης ποσού € 5.096.072,74 και αναπόσβεστης

αξίας κατά την 31.12.2011 ποσού € 2.053.418,94 και για απαιτήσεις από τέλη ύδρευσης και αποχέτευσης ποσού € 324.712,48 της παραπάνω δημοτικής ενότητας όπως αυτές εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31/12/2011. Τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία πρέπει να εισφερθούν, στην Δημοτική επιχείρηση που έχει αναλάβει την ύδρευση και αποχέτευση του Δήμου, άμεσα σε μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων του.

5) Έναντι της «Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης», ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου απαιτεί κατά την 31/12/2011 ποσό € 1.319.799,67, καθότι το ποσό αυτό έχει καταβληθεί προς κάλυψη δανείων των συγχωνευόμενων Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μεσολογγίου και Οινιάδων, μέσω παρακράτησης των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων του, ως εγγυητής δανειακών συμβάσεων ανάμεσα στο Τ.Π.Δ. και των ανωτέρω Δημοτικών Επιχειρήσεων καθώς και της νέας «Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Ι.Π. Μεσολογγίου» ως καθολικός διάδοχος αυτών. Το ανωτέρω ποσό περιλαμβάνεται ως απαίτηση του στο λογαριασμό «Χρεώστες Διάφοροι» του Ισολογισμού της 31/12/2011 και έχει παρακρατηθεί κατά ποσό € 398.477,56 από την τακτική κατανομή της χρήσης 2011 και κατά ποσό € 921.322,11 σε προηγούμενες χρήσεις. Ο Δήμος θα πρέπει να βεβαιώσει και να απαιτήσει την άμεση επιστροφή των απαιτήσεων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη και τον περιορισμό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που του αποδίδονται για την λειτουργία του στις οικονομικές συνθήκες της χώρας.

6) Στην παρούσα χρήση, ο Δήμος απεικόνισε στα βιβλία του απαιτήσεις από τις «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.», βάσει του Ν.3066/2002 και της υπογραφείσας σύμβασης από 1/12/2004 μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.» συνολικού ποσού € 639.430,05 από μισθώματα των ετών 2005 έως 2011. Συγκεκριμένα, οι απαιτήσεις ποσού € 442.601,27 που αφορούσαν τα μισθώματα των ετών 2005 έως και 2010 διόρθωσαν την απογραφή και ωφέλησαν τα Ίδια Κεφάλαια του Δήμου και τα μισθώματα του έτους 2011 ποσού € 95.044,34 ωφέλησαν τα αποτελέσματα της χρήσης. Σημειώνεται ότι, στην επόμενη χρήση, καταβλήθηκε στο Δήμο το μίσθωμα του έτους 2005 ποσού € 101.784,43.

7) Σε ότι αφορά τα έσοδα του Δήμου και τις απαιτήσεις από δημότες διαπιστώθηκαν τα εξής:

α) Το σύνολο των απαιτήσεων από δημότες που εμφανίζεται στον Ισολογισμό της 31/12/2011 συνολικού ποσού € 2.226.176,48 αφορούν κατά ποσό € 671.919,25 έσοδα που βεβαιώθηκαν για πρώτη φορά στην χρήση 2011 και κατά ποσό € 1.554.257,23 έσοδα που έχουν βεβαιωθεί σε προηγούμενες χρήσεις. Ο έλεγχος διαπίστωσε

σημαντικά χαμηλό βαθμό εισπραξιμότητας ιδιαίτερα στις επαναβεβαιωμένες απαιτήσεις από προηγούμενα έτη ποσού € 1.638.174,51 καθότι στην παρούσα χρήση εισπράχθηκε ποσό € 79.950,52 ήτοι ποσοστό € 4,89% επί των επαναβεβαιωμένων απαιτήσεων. Για την πιθανή απώλεια από τυχόν μη είσπραξη επαναβεβαιωμένων απαιτήσεων προηγούμενων χρήσεων ο Δήμος έχει σχηματίσει, κατά την απογραφή έναρξης, ισόποση πρόβλεψη σε βάρος των Ιδίων Κεφαλαίων του ποσού € 493.812,01, η οποία κατά τη γνώμη μας κρίνεται επαρκής για την κάλυψη τυχόν ζημιάς από τη μη είσπραξη καθυστερημένων απαιτήσεων. Σημειώνεται ότι, σε καμία περίπτωση οι ανωτέρω προβλέψεις δεν συνεπάγονται τη διαγραφή απαιτήσεων του Δήμου, αλλά αποτελούν λογιστική υποχρέωση, ώστε να εμφανίζεται στον ισολογισμό μία σωστή εκτίμηση για τις ρευστοποιήσιμες απαιτήσεις. Ως εκ τούτου

θα πρέπει να ληφθούν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα βάση του ΚΕΔΕ για την οριστικοποίηση και άμεση είσπραξης τους. Στα πλαίσια μίας συνολικής αναδιοργάνωσης της παρακολούθησης των εσόδων, το ζήτημα των επισφαλειών πρέπει να αντιμετωπιστεί με πολύ μεγαλύτερη επιμέλεια. Ο λογισμός των προβλέψεων πρέπει να βασίζεται σε αναλυτική έκθεση της αρμόδιας διεύθυνσης, από την οποία θα προκύπτουν και θα προσωποποιούνται και οι πιθανές ευθύνες για τις επισφάλειες.

β) Στην χρήση 2011, ο Δήμος βεβαίωσε έσοδα με έκδοση χρηματικών καταλόγων ποσού € 821.044,65, που αφορούσαν κύρια μισθώματα ακινήτων, λατομείων και ιχθυοτροφείων προηγούμενων χρήσεων και της παρούσας αλλά και τέλη 2% και 0,5 επί των ακαθαρίστων, πρόστιμα αυθαίρετης χρήσης κοινοχρήστων χώρων, πρόστιμα για παραβάσεις ΚΟΚ κύρια προηγούμενων χρήσεων. Ο έλεγχος μας διαπίστωσε ότι στην επόμενη χρήση αντιμετωπίστηκε μέρος της καθυστέρησης βεβαίωσης των τελών παρεπιδημούντων, τελών επί των ακαθαρίστων εσόδων καταστημάτων εστίασης, κλίσεων Κ.Ο.Κ., προστίμων παράνομης κατάληψης κοινοχρήστων χώρων, τελών νεκροταφείου και διαφόρων μισθωμάτων μέχρι και την χρήση του 2011. Κατά τη γνώμη μας χρειάζεται άμεσα οι υπηρεσίες του Δήμου να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες ελέγχου και σύνταξης των βεβαιωτικών καταλόγων για το σύνολο των τελών. Η λειτουργία ενός επαρκούς συστήματος διαχειριστικής και λογιστικής παρακολούθησης των εσόδων απαιτεί την έγκαιρη και ορθή βεβαίωση των εσόδων, αλλά και τη ταχεία είσπραξή τους.

8) Μεταξύ των απαιτήσεων του Δήμου περιλαμβάνεται και το διαπιστωμένο, από προηγούμενες χρήσεις (2007), ταμειακό έλλειμμα ποσού € 35.169,10 της

Δημοτικής Ενότητας Αιτωλικού, που μετά τις δικαστικές αποφάσεις, θα πρέπει κατά τη γνώμη μας ο Δήμος να οριστικοποιήσει το ποσό αυτό ως απαίτησή του, βεβαιώνοντας και καταλογίζοντας αυτό στους υπευθύνους, ώστε να αποκατασταθεί η ζημία που υπέστη ο Δήμος.

9) Από τον έλεγχο μας διαπιστώθηκε ότι, δεν παρακολουθείται στο σύνολό της, η διάθεση των εκτάκτων ειδικευμένων εσόδων κατά την έκδοση των ενταλμάτων πληρωμής. Αποτέλεσμα αυτού είναι να μην διακρίνεται το ταμειακό υπόλοιπο σε τακτικά και έκτακτα ειδικευμένα έσοδα και να μην υπάρχει ακρίβεια και διαφάνεια στην αποτύπωση του ταμειακού υπολοίπου που αφορά τα έκτακτα ειδικευμένα έσοδα, τα οποία θα πρέπει να διατίθενται για τους σκοπούς που έχουν ληφθεί.

10) Ο έλεγχός μας διαπίστωσε ότι δεν απεικονίζεται στον ταμειακό απολογισμό του Δήμου και ως εκ τούτου και στο ταμειακό υπόλοιπο αυτού, ορισμένες επιχορηγήσεις – χορηγίες συνολικού ποσού € 199.684,81 που ήταν κατατεθειμένες σε τραπεζικούς λογαριασμούς του Δήμου και απεικονίζονται ως χρηματικά του διαθέσιμα στον Ισολογισμό της 31/12/2011 και αφορούν:

α) Κατά ποσό € 126.154,37 επιχορήγηση από το πρόγραμμα Π.Δ.Ε. (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) ΕΣΠΑ για την εξόφληση των δικαιούχων αποζημιώσεων επικειμένων της πολεοδομικής πράξης για την περιοχή Αγίου Αθανασίου, που εμφανίζεται διακριτά στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ισολογισμού της 31/12/2011 και συγκεκριμένα στο λογαριασμό «8.α. Δικαιούχοι αποζημιώσεων».

β) Κατά ποσό € 57.513,69 επιχορήγηση από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την ενοποίηση υφιστάμενων συστημάτων και δεδομένων λόγω της συνένωσης των τριών πρώην καποδιστριακών Δήμων, που απεικονίστηκε σε όφελος των Ιδίων Κεφαλαίων του Δήμου και περιλαμβάνεται στο λογαριασμό στις «4. επιχορηγήσεις επενδύσεων» του Ισολογισμού της 31/12/2011.

γ) Κατά ποσό € 11.531,82, που αφορά επιχορήγηση του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την αντιμετώπιση ζημιών και φυσικών καταστροφών, που απεικονίστηκε σε όφελος των Ιδίων Κεφαλαίων του Δήμου και περιλαμβάνεται, επίσης στο λογαριασμό «4. επιχορηγήσεις επενδύσεων» του Ισολογισμού της 31/12/2011.

δ) Κατά ποσό € 4.484,93, που αφορά δωρεές-χορηγίες για την ανέγερση του αγάλματος της Ελευθερίας, που απεικονίστηκε σε όφελος των Ιδίων Κεφαλαίων του Δήμου και εμφανίζεται ισόποσα και διακριτά στο κονδύλι «ΠΙ.3 Ειδικό αποθεματικό για την ανέγερση του “Αγάλματος της Ελευθερίας”» του Ισολογισμού της 31/12/2011 καθώς το ποσό θα πρέπει να διατεθεί αποκλειστικά για τον σκοπό που έχει ληφθεί.

11) Στις οικονομικές καταστάσεις τις παρούσας χρήσης δεν εμφανίζονται οι υποχρεώσεις του Δήμου αναφορικά με το ποσό αποζημιώσεων προς τους δικαιούχους που απορρέει από τις πράξεις εφαρμογής σχεδίων πόλεως. Δεν κατέστη δυνατόν να εκτιμηθεί το ύψος αυτών καθότι, ο έλεγχος δεν μπόρεσε να επιβεβαιώσει τον βαθμό ολοκλήρωσης της διαδικασίας αναγνώρισης των δικαιούχων και την οριστικοποίηση του ποσού των υποχρεώσεων προς αυτούς, έχουμε την γνώμη πως πρέπει άμεσα η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου πολεοδομία, τεχνική υπηρεσία να ολοκληρώσουν άμεσα τους καταλόγους δικαιούχων αποζημιώσεων, ώστε η διοίκηση του Δήμου να λάβει τα μέτρα χρηματοδότησης των αποζημιώσεων αυτών, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση της είσπραξης των απαιτήσεων του Δήμου από εισφορές των εφαρμογών σχεδίων πόλης.

12) Οι υποχρεώσεις σε προμηθευτές – πιστωτές που ανέλαβε ο Καλλικρατικός Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου κατά την 1.1.2011 ανέρχονταν σε ποσό € 5.451.328,76, αυξήθηκαν με νέα στοιχεία στην παρούσα χρήση που αφορούσαν κύρια υποχρεώσεις για leasing ποσό € 416.100,00 και υποχρεώσεις για οφειλές παρελθόντων ετών προς το Τ.Ο.Ε.Β. ποσό € 179.236,84. Ο έλεγχος λαμβάνοντας υπ όψη αφενός τις ανωτέρω προσαρμογές των υποχρεώσεων και αφετέρου τις υποχρεώσεις που δεν απεικονίζονται στα βιβλία και αφορούν δικαστικές αποφάσεις για πληρωμή υποχρεώσεων, τις υποχρεώσεις του Δήμου για οφειλές προς το Τ.Ο.Ε.Β. της παρούσα χρήσης, τις υποχρεώσεις των αποζημιώσεων προς τους δικαιούχους των σχεδίων πόλης καθώς και μέρος υποχρεώσεων προς τον ΟΤΕ της παρούσας χρήσης, χωρίς να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό αυτών, επιφυλάσσεται ότι στον Ισολογισμό της 31/12/2011 δεν περιλαμβάνεται το σύνολο των υποχρεώσεων του Δήμου κατ' αυτή την ημερομηνία. Γεγονός σημαντικό, πού πρέπει άμεσα να οριστικοποιήσει ο Δήμος, για να μπορέσει να έχει μια ορθολογική – χρηστή διαχείριση των οικονομικών του.

13) Η χρήση 2011 ήταν η πρώτη χρήση λειτουργίας του Καλλικρατικού Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου, στην οποία αντιμετωπίστηκαν σημαντικά ζητήματα αναδιοργάνωσης των λειτουργιών του, σε εκτέλεση και των νέων δεδομένων κατ' εφαρμογή του Ν. 3852/10 «περί Καλλικράτη» (μεταφορά λειτουργιών στο Δήμο, απορρόφηση προσωπικού, οργανισμός λειτουργίας εσωτερικής υπηρεσίας υπαλλήλων κλπ). Αποτέλεσμα αυτών ήταν στη παρούσα χρήση η αδυναμία τήρησης αναλυτικής λογιστικής κοστολόγησης, η οποία είναι υποχρεωτική από το νόμο. Σημειώνουμε ότι, η τήρηση της αναλυτικής λογιστικής έχει σαν αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, να προσδιορίζονται με πληρότητα τα κόστη των βασικών λειτουργιών του

Δήμου που εμφανίζονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως (κόστος αγαθών και υπηρεσιών, κόστος λειτουργίας διοίκησης και κόστος δημοσίων σχέσεων) καθώς επίσης και τα αναλυτικά κόστη των προσφερόμενων υπηρεσιών του Δήμου (καθαριότητα και ηλεκτροφωτισμός, τεχνικά έργα, πράσινο, κοινωνική πολιτική, πολιτισμός αθλητισμός κλπ) στη χρήση. Μια ολοκληρωμένη αναλυτική λογιστική κοστολόγηση προϋποθέτει και την οργάνωση λογιστικών διαχειριστικών αποθηκών για τα αναλώσιμα υλικά (υλικά πρασίνου-περιβάλλοντος, ανταλλακτικά παγίων και λοιπά αναλώσιμα), με την παρακολούθηση της διαχείρισης αυτών κατά την εισαγωγή και την εξαγωγή τους. Ο Δήμος στην παρούσα χρήση δεν τήρησε λογιστικές διαχειριστικές αποθήκες.

14) Από το σύνολο των υποχρεώσεων σε προμηθευτές που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31/12/2011 του Δήμου, συνολικού ποσού € 5.451.328,76 περιλαμβάνονται, σύμφωνα με την επιστολή του Νομικού Συμβούλου, υποχρεώσεις σε προμηθευτές έργων και προμηθειών συνολικού ποσού € 1.142.372,08 που έχουν προσφύγει στα ένδικα μέσα για την εξόφλησή τους λόγω της καθυστέρησης πληρωμής τους από τον Δήμο. Εκ των ανωτέρω υποχρεώσεων, για ποσό € 504.636,45 έχουν τελεσιδικήσει τα ένδικα μέσα και έχουν εκδοθεί διαταγές πληρωμής σε βάρος του Δήμου, το υπόλοιπο ποσό € 637.735,63, εκτιμάται από τον Νομικό Σύμβουλο ότι, θα τελεσιδικήσει σε βάρος του Δήμου προς άμεση πληρωμή. Από την τελεσιδίκριση των ανωτέρω δικαστικών υποθέσεων και της δυσκολίας άμεσης πληρωμής αυτών των υποχρεώσεων πιθανόν να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις για τον Δήμο που θα αφορούν τόκους λόγω καθυστέρησης πληρωμής και δικαστικά έξοδα. Για τις επιβαρύνσεις αυτές, για τις οποίες δεν στάθηκε δυνατόν να προσδιοριστεί το ποσό, δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων του Δήμου.

15) Από τις επιστολές και έγγραφα που μας προσκομίστηκαν από τον νομικό συμβούλο του Δήμου διαπιστώσαμε ότι:

α) Εκκρεμούν σημαντικές αγωγές με πιθανότητα υποχρέωσης καταβολής αποζημιώσεων από τον Δήμο οι οποίες μέχρι την 31/12/2011 δεν είχαν τελεσιδικήσει αλλά σύμφωνα με την γνώμη του νομικού θα ανέλθουν σε ποσό € 472.275,58. Ο Δήμος για τις υποθέσεις αυτές δεν έχει σχηματίσει προβλέψεις και ως εκ τούτου δεν έχουν περιληφθεί ως πιθανές υποχρεώσεις του στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2011. Συγκεκριμένα αυτές οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις αφορούν σε:

α1) Εκδοθείσες διαταγές πληρωμής κατά του Δήμου ποσού € 153.186,64 για πληρωμή υποχρεώσεων έργων που δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις του Δήμου στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2011.

α2) Αγωγές προμηθευτών για πληρωμή υποχρεώσεων του Δήμου ποσού € 233.078,94 για έργα υπηρεσίες και προμήθειες που δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις του Δήμου στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2011.

α3) Αγωγές τρίτων για καταβολή αποζημιώσεων ποσού € 86.010,00 οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις του Δήμου στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2011.

β) Εκκρεμούν αγωγές που δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί η τελική έκβασή τους είτε εκτιμάται, από τους νομικούς, ότι δεν θα επιβαρύνουν το Δήμο και ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν σε βάρος των υποχρεώσεων του Δήμου καθώς και το ακριβές ύψος τους κατά την 31.12.2011. Αναλυτικά στοιχεία παρατίθενται στην παράγραφο «4. Ζητήματα νομικής φύσης» της παρούσης έκθεσης.

16) Στην παρούσα χρήση, σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων κατασχέθηκαν χρηματικά διαθέσιμα τραπεζικών λογαριασμών του Δήμου από εργαζόμενους ποσού € 164.485,49, που αφορούσαν ειδική πρόσθετη αμοιβή 176 € προηγούμενων ετών. Το ανωτέρω ποσό δεν επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης του Δήμου καθότι είχε προβλεφθεί η υποχρέωση αυτή κατά τον Ισολογισμό έναρξης 1/1/2011. Επιπλέον, κατατέθηκαν στον Δήμο τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις για καταβολή πρόσθετων αμοιβών, προηγούμενων χρήσεων, της ίδιας αιτίας συνολικού ποσού € 403.961,04 που εμφανίστηκαν ως υποχρεώσεις του Δήμου στην 31/12/2011 μέσω προβλέψεων. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα της παρούσας χρήσης επιβαρύνθηκαν από την αιτία αυτή κατά ποσό € 370.593,28 ποσό που απαιτείτο για να συμπληρωθεί το σύνολο της υποχρέωσης μέσω του σχηματισμού των προβλέψεων. Πέραν των ανωτέρω, ο Νομικός Σύμβουλος του Δήμου με την επιστολή του βεβαιώνει ότι εκκρεμούν αγωγές εργαζομένων με πιθανή επιβάρυνση του Δήμου ύψους ποσού € 190.987,05, οι οποίες δεν έχουν τελεσιδικήσει και ως εκ τούτου δεν απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις 31/12/2011 του Δήμου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από διαλογική συζήτηση και σκέψη ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

1. Εγκρίνει τον απολογισμό του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου οικονομικού έτους 2011 σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 366/2013 (ΑΔΑ: ΒΛ92ΩΡΖ-4ΒΥ) απόφαση της

Οικονομικής Επιτροπής, όπως εμφανίζεται στον κάτωθι απολογιστικό πίνακα (ποσά σε €) :

ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	<i>ποσά σε €</i>
<i>Έσοδα</i>	22.416.660,27
<i>Έξοδα</i>	20.341.804,64
<i>Χρημ. Υπόλοιπο</i>	2.074.855,63

2. Εγκρίνει τον ισολογισμό του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου και τα αποτελέσματα χρήσεως 2011, όπως αυτά παρουσιάζονται στην επισυναπτόμενη και με την υπ' αριθμ. 366/2013 (ΑΔΑ: ΒΛ92ΩΡΖ-4ΒΥ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εισηγητική έκθεση .

3. Εγκρίνει και ψηφίζει τη διάθεση πίστωσης ποσού 700,00 € σε βάρος του ΚΑ 10.6461 (Έξοδα δημοσίευσης οικον. καταστάσεων) του προϋ/σμού οικον. έτους 2013, για τη δημοσίευση του εν λόγω ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσης 2011 στο τοπικό τύπο, σύμφωνα με το άρθρο 163 § 6 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006).

Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό 316 / 2013(παράρτημα 1)

5.4.2. Ισολογισμός Απολογισμός Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για του οικονομικό έτος 2012

Σε τακτική συνεδρίαση του Δημοτικού συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2014 συζητήθηκε το θέμα «Έγκριση απολογισμού και ισολογισμού Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για το οικονομικό έτος 2012». Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου αναφέρει ότι με την υπ' αριθμ. 125/2014 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής προεγκρίθηκε ο ισολογισμός χρήσεως 31/12/2012 και ο οποίος έχει ως εξής:

ΕΣΟΔΑ	21.249.028,50 €
ΕΞΟΔΑ	18.987.153,40 €
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2.261.875,10 €

Η Ορκωτή λογίστρια (Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 15281), η οποία υπογράφει και το πιστοποιητικό και η οποία παρουσίασε τα οικονομικά στοιχεία του ισολογισμού, αναφέροντας μεταξύ άλλων και τα εξής:

Η χρήση του 2012 είναι η δεύτερη χρήση λειτουργίας του Καλλικρατικού Δήμου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου ο οποίος προέκυψε από τη συνένωση των πρώην Καποδιστριακών Δήμων Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Οινιάδων.

Τα κυριότερα οικονομικά στοιχεία εσόδων της χρήσης 2012 ως πρώτη χρήση είναι τα εξής:

1) Η παροχή υπηρεσιών προς τους Δημότες έφθασε τα 3.090.714,54 Ευρώ.

2) Το σύνολο του κύκλου εργασιών ανήλθε συνολικά στο ποσό των 13.568.042,03 Ευρώ, το οποίο αποτελείται από παροχή υπηρεσιών προς τους Δημότες ποσό Ευρώ 3.090.714,54 ποσό Ευρώ 350.919,41 από έσοδα από φόρους – εισφορές – πρόστιμα – προσαυξήσεις και Ευρώ 10.126.408,08 από τακτικές επιχορηγήσεις.

3) Τα Μικτά αποτελέσματα διαμορφώθηκαν σε 497.025,30 και μετά την αφαίρεση των εξόδων διοίκησης, δημοσίων σχέσεων, χρηματοπιστωτικών εξόδων, αποσβέσεων, προβλέψεων και εκτάκτων αποτελεσμάτων δημιουργήθηκε πλεόνασμα Ευρώ 120.003,86 Για την κατάρτιση του Ισολογισμού και της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων της παρούσας χρήσης, εφαρμόστηκαν οι ακόλουθες βασικές λογιστικές αρχές:

Α. Τα πάγια που προέρχονται από την απογραφή έναρξης της 1.1.2012 και είναι αυτά που εμφανίζονται στον Ισολογισμό έναρξης 1.1.2012 του Καλλικρατικού Δήμου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου και αποτιμήθηκαν στην αξία της τιμής κτήσεως ή του κόστους ιδιοκατασκευής τους, η οποία είναι προσαυξημένη με την αξία των προσθηκών και βελτιώσεων και μειωμένη με τις προβλεπόμενες από το νόμο αποσβέσεις μέχρι 31.12.2011.

Ι. Οι αξίες της απογραφής έναρξης της χρήσεως 2012 των λογαριασμών «Γήπεδα-Οικόπεδα» 66.447.651,61€ «Κτίρια και τεχνικά έργα» €

15.570.292,08€ προσδιορίστηκαν με βάση το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων που προβλέπονται από τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Οποιοσδήποτε αποκλίσεις στις ποσότητες και τις αξίες, από αυτές που θα προκύψουν από την ολοκλήρωση του Κτηματολογίου του Δήμου που βρίσκεται σε εξέλιξη θα τακτοποιηθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση 8 της παραγράφου 1.1.108 του Π.Δ. 315/30.12.1999.

II. Οι αξίες της απογραφής έναρξης της χρήσεως 2012, των παγίων κοινής χρήσεως που εμφανίζονται στους λογαριασμούς (Γ-II-1α) «Πλατείες-Πάρκα-Παιδότοποι κοινής χρήσεως» €2.226.435,10, (Γ-II-1β) «Οδοί – Οδοστρώματα κοινής χρήσεως» € 13.903.192,89 (Γ-II-1γ) «Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως» € 1.603.599,48 (Γ-II-3α) «Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσης» € 470.015,22, (Γ-II-3β) «Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσης» 1.295.881,01, (Γ-II-3γ) «Λοιπές εγκαταστάσεις κοινής χρήσης» € 4.627.368,61, προσδιορίστηκαν με βάση το υλοποιηθέν Τεχνικό Πρόγραμμα και τις τακτοποιητικές εγγραφές που ακολούθησαν την απογραφή έναρξης.

B. Τις αξίες των προσθηκών των παγίων της παρούσας χρήσης που αποτιμήθηκαν στην αξία της τιμής κτήσεως τους ή του κόστους ιδιοκατασκευής τους, μειωμένη με τις προβλεπόμενες από το νόμο αποσβέσεις της παρούσας χρήσης.

C. Οι αποσβέσεις όλων των παγίων περιουσιακών στοιχείων, έχουν υπολογισθεί με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 100/1998.

D. Δεν συνέτρεξε περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων υποτιμήσεως.

E. Οι Συμμετοχές αποτιμήθηκαν ως εξής:

- Η συμμετοχή στο κεφάλαιο της εταιρείας «Αναπτυξιακή Αιτωλοακαρνανίας Α.Ε.» αποτιμήθηκε σύμφωνα με τον νόμιμα συνταγμένο και δημοσιευμένο Ισολογισμό της 31/12/12, με μηδενική αξία καθότι τα ίδια Κεφάλαια της είχαν καταστεί αρνητικά επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα της χρήσης κατά ποσό € 5.491,48.

- Η συμμετοχή στη «Αιτωλική Αναπτυξιακή ΑΕ» αποτιμήθηκε στην τρέχουσα αξία της με αξία € 16.757,21 και προέκυψε θετική διαφορά ποσού €534,83 που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό των Ιδίων Κεφαλαίων του Ισολογισμού.

- Την συμμετοχή στην «Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Πολιτισμού Δήμου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου » αποτιμήθηκε σύμφωνα με τον νόμο στην αξία κτήσεως της ποσού € 100.000,00 κατά την 31/12/12.

- Την συμμετοχή στην «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε» η οποία αποτιμήθηκε σύμφωνα με τον νόμο στην αξία κτήσεως ποσού € 656.375,58 κατά την 31/12/12.

- Την συμμετοχή της «ΙΧΘΥΚΑ Α.Ε.» κατέχοντας 5.512 μετοχές ονομαστικής αξίας κεφαλαίου 161.777,20 ήτοι ποσοστό επί του κεφαλαίου 4,23%.

- Την συμμετοχή στην «ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ Α.Ε.» η οποία αποτιμήθηκε στην αξία κτήσεως ποσού € 2.772,00

F. Κριτήρια χαρακτηρισμού απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες. Οι υποχρεώσεις, των οποίων η προθεσμία εξόφλησης των από την ημερομηνία του Ισολογισμού, είναι μεγαλύτερη του έτους, έχουν καταχωρηθεί στην κατηγορία των μακροπρόθεσμων, όλες δε οι λοιπές έχουν συμπεριληφθεί στην κατηγορία των βραχυπρόθεσμων. Τα ίδια κριτήρια ισχύουν και για τις απαιτήσεις.

G. Αποζημιώσεις αποχωρούντος και απολυομένου προσωπικού. Στην παρούσα χρήση σχηματίστηκαν, σε βάρος των αποτελεσμάτων του δήμου, προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Ως δεύτερη χρήση λειτουργίας του Καλλικρατικού Δήμου η οικονομική διαχ/ση και παρακολούθησή της από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου και συγκεκριμένα: α) Σχεδιάζεται και προγραμματίζεται έγκαιρα η ταμειακή ροή των υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα την καλή ταμειακή ρευστότητα του Δήμου. β) Δεν εφαρμόστηκε αναλυτική λογιστική, ώστε ο καταμερισμός των εξόδων στα επιμέρους κέντρα κόστους να είναι όσο το δυνατόν ακριβέστερος, για να υπάρχει εικόνα του κόστους για κάθε υπηρεσία του Δήμου. Τέλος τα αποτελέσματα της δεύτερης αυτής

χρήσης ήταν σημαντικά θετικά, συγκεκριμένα διαμορφώθηκαν ως εξής:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012(1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012)		
Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2012		
I.Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		
1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών		3.090.714,54
2. Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-προσαυξήσεις		350.919,41
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό		10.126.408,08
Σύνολο		13.568.042,03
Μείον: Κόστος αγαθών και υπηρεσιών		13.071.016,73
Μικτά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		497.025,30
Πλέον: Άλλα έσοδα (επιχορηγήσεις-ενοίκια)		692.750,59
Σύνολο		1.189.775,89
Μείον: 1. Εξοδα διοικητικής λειτουργίας	2.663.524,04	
3. Έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων και εκδηλώσεων	151.856,48	2.815.380,52
Μερικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως		-1.625.604,63
Πλέον: 4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	48.795,58	
Μείον: 2. Προβλέψεις υποτιμήσεως τίτλων και χρεογράφων	5.491,48	
Μείον: 3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	137.056,92	-93.752,82
Ολικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως		-1.719.357,45
II. ΠΛΕΟΝ: Έκτακτα αποτελέσματα		
1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	1.629.355,38	
2. Έκτακτα Κέρδη	0,00	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	625.889,12	
4. Έσοδα από μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	16.322,24	2.271.566,74

ΜΕΙΟΝ:		
1. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	69.235,36	
2. Έκτακτες ζημιές	8.238,56	
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	342.405,69	
4. Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	12.325,82	432.205,43
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (πλεόνασμα)		120.003,86
Μείον: Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	2.818.846,47	
Μείον : Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	2.818.846,47	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (πλεόνασμα)		120.003,86

Τα Μικτά Κέρδη ανήλθαν σε 497.025,30 Ευρώ και μετά την αφαίρεση των εξόδων διάθεσης των γενικών εξόδων διαχείρισης, των χρηματοπιστωτικών εξόδων και των έκτακτων ανόργανων εξόδων δημιουργήθηκε πλεόνασμα 120.003,86 Ευρώ.

Οι αποσβέσεις της χρήσης αφορούν ένα κονδύλι το οποίο εμφανίζεται παράλληλα με την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος, επιδρά σημαντικά στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων, χωρίς όμως στην πραγματικότητα να αφορά εκταμίευση του ποσού αυτού.

Το πλεόνασμα την 31-12-2012 από την οικονομική διαχείριση της χρήσης 2012 ανήλθε στο ποσό των Ευρώ 120.003,86 και θα αυξήσει τα Ίδια Κεφάλαια του Καλλικρατικού Δήμου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου και την οικονομική του οντότητα.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από διαλογική συζήτηση και σκέψη ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	<i>ποσά σε €</i>
<i>Έσοδα</i>	21.249.028,50
<i>Έξοδα</i>	18.987.153,40
<i>Χρημ. Υπόλοιπο</i>	2.261.875,10

1. Εγκρίνει τον απολογισμό του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου οικονομικού έτους 2012 σύμφωνα με την υπ'αριθμ. 125/2014 (ΑΔΑ: ΒΙΞ4ΩΡΖ-Κ18) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, όπως εμφανίζεται στον κάτωθι απολογιστικό πίνακα (ποσά σε €) :
2. Εγκρίνει τον ισολογισμό του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου και τα αποτελέσματα χρήσεως 2012, όπως αυτά παρουσιάζονται στην επισυναπτόμενη και με την υπ'αριθμ. 125/2014 (ΑΔΑ: ΒΙΞ4ΩΡΖ-Κ18) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εισηγητική έκθεση .
3. Εγκρίνει και ψηφίζει τη διάθεση πίστωσης ποσού 500,00 € σε βάρος του ΚΑ 10.6461 (Έξοδα δημοσίευσης οικον. καταστάσεων) του προϋπ/σμού οικον. έτους 2014, για τη δημοσίευση του εν λόγω ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσης 2011 στο τοπικό τύπο, σύμφωνα με το άρθρο 163 § 6 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006).

Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό **115 / 2014** (Βλέπε παράρτημα 2)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το 2010 ψηφίστηκε από το Κοινοβούλιο το σχέδιο Καλλικράτης με το οποίο αλλάζει ο διοικητικός χάρτης της χώρας. Πιο συγκεκριμένα, οι δήμοι από 1.034 που ήταν, σήμερα μειώνονται σε 325, και οι δημοτικές επιχειρήσεις από έξι χιλιάδες σε δύο χιλιάδες. Με τον νέο νόμο καταργούνται οι Νομαρχίες και αντικαθίστανται από 13 αιρετές Περιφέρειες στις οποίες δίνονται σημαντικές νέες αρμοδιότητες σχετικές με την περιφερειακή ανάπτυξη και την διαχείριση των περιφερειακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Επίσης, ο νέος νόμος θέτει όρια στον δανεισμό και τις προσλήψεις προσωπικού των δήμων και προβλέπει, για όσους δήμους αποκτούν οικονομικά προβλήματα, την υπαγωγή τους σε ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης. Τέλος, ο νέος αυτός νόμος περιλαμβάνεται στη δέσμη μέτρων που συμφωνήθηκαν με το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ως προϋπόθεση για την ομαλή ροή των χρηματοδοτήσεων των δανειακών αναγκών της χώρας για τα επόμενα χρόνια.

Είμαστε σίγουροι ότι ο νέος νόμος ξεκίνησε με τις καλύτερες προοπτικές και στόχος του ήταν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όμως για να γίνει αυτό είναι απαραίτητη η σωστή εφαρμογή του. Υπάρχουν όμως πολλές ασάφειες και υστεροβουλίες που κάθε άλλο παρά εφαρμόσιμος γίνεται.

Η γενική εκτίμηση είναι ότι η μεταρρύθμιση αυτή έγινε με σκοπό να εκσυγχρονιστεί η Διοίκηση με ότι αυτό συνεπαγόταν, σε επίπεδο τόσο θεσμικό όσο και οικονομικό. Όμως αυτό δεν έγινε για λόγους που αφορούν χαρακτηριστικά του στενού πυρήνα του κράτους που είναι το πελατειακό σύστημα. Με αυτόν τον τρόπο, ο Καλλικράτης, δεν

πετυχαίνει τους στόχους που έθεσε αρχικά διότι δεν αποτολμά μια πραγματική αποκέντρωση. Αυτοί που καλούνται να τον πραγματώσουν και να τον ερμηνεύσουν τον αναιρούν συνέχεια! Και όπου χρειάζεται να διορθωθούν λάθη, ατέλειες ή να συμπληρωθούν κενά αυτό γίνεται με παλινωδίες και με κρατικοκεντρική νοοτροπία. Και είναι πολλά τα παραδείγματα που το επιβεβαιώνουν (ο τομέας της Υγείας, το καυτό ζήτημα της διαχείρισης απορριμμάτων, οι λαϊκές αγορές, η μεταφορά μαθητών).

Όσον αφορά τον Νομό Αιτωλοακαρνανίας, τα πράγματα κινούνται στο ίδιο επίπεδο και μια ματιά στο τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας αρκεί για να μας το επιβεβαιώσει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

➤ Αρταβάνη, Μ. (2011) 'Η Αναπτυξιακή Διάσταση του Προγράμματος 'Καλλικράτης' σε Περίοδο Κρίσης', 9ο Εθνικό Συνέδριο: Περιφερειακή Ανάπτυξη και Οικονομική Κρίση: Διεθνής Εμπειρία και Ελλάδα, Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης - Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 6 - 7 Μαΐου

➤ Γκέκας, Ρ. και Μήτσου Κ. (2006) 'Οι δημοτικές επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση', Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Αθήνα
Γκέκας, Ρ. και Χατζημιχάλης, Κ. (2001) 'Βιώσιμη Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη', Πανεπιστημιακές σημειώσεις, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

➤ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (2009) 'Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την μετάβαση στη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης', Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), Ινστιτούτο Τοπική Αυτοδιοίκησης (Ι.Τ.Α.), Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (Κ.τ.Π. Α.Ε.), Αθήνα

➤ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (2010) 'Από το Καποδιστρία στο Καλλικράτη, Συγκριτικά στοιχεία και χάρτες', Αθήνα, Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: http://www.eetaa.gr/kallikratis/e_book/html/index.html (Τελευταία Πρόσβαση 26-12-2011)

➤ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ , ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ , ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, 21^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- Θεοδωράτος, Η. Δρόσος, Σ. και Τσαντίλας, Π. (2006), ‘Οργάνωση και λειτουργία του κράτους’, Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Α’ Εκπαιδευτική Σειρά, Αθήνα
- Ιατρού, Σ. Κουδούνη, Α. Νικολακοπούλου, Μ. και Χασομέρη, Σ. (2005) ‘Δομή και λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης’, Τ.Ε.Ε., Αθήνα
- Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (2010) ‘Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την μετάβαση στη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης’, Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ), Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (Κ.τ.Π. Α.Ε.), Ελληνική Εταιρία Τοπικής
 - Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)
 - Κοκμοτού Ζ. (2008) ‘Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης’, Αθήνα
 - Κυριακοπούλου, Ν. (2011) ‘Από τον Καποδίστρια στον Καλλικράτη: Μεθοδολογικό πλαίσιο αξιολόγησης διοικητικών περιφερειών με χρήση μεθόδων ποσοτικής χωρικής ανάλυσης σε περιβάλλον GIS’, Διπλωματική Εργασία, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
 - Μπεσίλα – Βήκα, Ε. (2004) ‘Τοπική Αυτοδιοίκηση’, Τόμος Ι, Εκδόσεις Σακουλά, Αθήνα – Θεσσαλονίκη
 - Ν. 3852/2010 Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης’, ΦΕΚ 87/Α /07.06.2010
 - Σαρκόπουλος, Γ. (2003) ‘Η τοπική αυτοδιοίκηση σε συνάρτηση με την διοικητική αποκέντρωση στην Ελλάδα’, Θεσσαλονίκη
 - Σκολαρίκος, Μ. Τζεβελέκη, Μ. Παπαϊωάννου, Δ. και Φιλντίση, Δ. (2010) ‘Από τον Καποδίστρια στον Καλλικράτη – Συγκριτικά στοιχεία και χάρτες’, Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης

(ΕΕΤΑΑ), Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, Παρατηρητήριο Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης,

➤ Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., (2001). Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα, Σάκκουλα

➤ Παπαδασκαλόπουλος Α. & Χριστοφάκης Μ., (2001). Περιφερειακός Προγραμματισμός, εκδόσεις Παπαζήση

➤ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2010) 'Πρόγραμμα Καλλικράτης. Έκθεση αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης', Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ελληνική Δημοκρατία, Αθήνα

➤ Χατζηπαντελής, Θ. Γκέκας, Ρ. Γούπιος, Γ. Κατσούλης, Δ. Κουτσούρη, Α. Μαίστρος, Π. Μάνος, Σ. Μπεριάτος, Η. και Παλαιολόγος, Χ. (2008) 'Η πρόκληση μιας νέας μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης', Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Αθήνα

➤ Χριστοφάκης Μ., (2001). Τοπική ανάπτυξη και περιφερειακή πολιτική, εκδόσεις Παπαζήση

➤ **ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ** Από το πρακτικό της υπ'αριθμ. **5ης / 2014** Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου Θέμα: «Έγκριση απολογισμού και ισολογισμού Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για το οικονομικό έτος 2012».

➤ **ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ** Από το πρακτικό της υπ'αριθμ. **14ης / 2013** Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου Θέμα: «Έγκριση απολογισμού και ισολογισμού Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου για το οικονομικό έτος 2011».

Δικτυακοί τόποι

- http://www.fa3.gr/nomothesia_2/nomoth_gen/Kallikratis-n-38522010/kallikratis.htm
- Πρόγραμμα Καλλικράτης – ΥΠΕΣ <http://kallikratis.ypes.gr>
- Υπουργείο Εσωτερικών <http://www.ypes.gr>
- Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) <http://www.eetaa.gr>
- Ινστιτούτο Τοπική Αυτοδιοίκησης (Ι.Τ.Α.) <http://www.ita.org.gr>
- Βουλή των Ελλήνων www.parliament.gr
- Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων www.kedke.gr
- Εθνική Στατιστική Αρχή www.statistics.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011

ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011
 1η ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΙΚΟ	Ποσό κλειόμενης χρήσης 2011			Ποσό Αναγραφής Έναρξης 1/1/2011			Ποσό κλειόμενης χρήσης 2011	Ποσό Αναγραφής Έναρξης 1/1/2011
	Άξια επίθετα	Αποθεματικά	Αναποθείματα	Άξια επίθετα	Αποθεματικά	Αναποθείματα		
Β. ΕΣΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ								
4. Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεων	213.318,27	147.259,85	88.088,47	183.674,70	138.981,56	49.883,14	70.830.394,96	70.888.570,83
	213.318,27	147.259,85	88.088,47	183.674,70	138.981,56	49.883,14	70.830.394,96	70.888.570,83
Γ. ΠΛΗΘ ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΙΚΟ								
Γ.1. Ενδοχρήστες οικονομικών								
1. Γήμινα - Οικόπεδα	88.447.851,81	0,00	88.447.851,81	88.257.898,19	0,00	88.257.898,19		
1α. Πλακάκια-Πάρκα -Παθολογικά κοινής χρήσεως	2.228.435,10	1.337.836,44	888.598,66	2.213.788,83	1.291.233,40	982.555,23		
1β. Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	13.933.192,89	8.376.943,11	4.527.249,78	13.893.893,85	8.361.538,78	5.292.445,07		
1γ. Πλατφόρμα κοινής χρήσεως	1.803.598,48	875.738,49	827.860,09	1.803.598,48	875.738,49	1.028.860,09		
3. Κόπρη και τεχνικά έργα	15.570.262,08	8.549.890,79	7.020.401,29	15.519.452,08	7.421.579,48	8.097.872,60		
3α. Κήποι και εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	470.015,22	81.886,84	388.128,38	381.531,57	51.376,34	310.155,23		
3β. Εγκαταστάσεις Ηλεκτρομηχανολογικής κοινής χρήσεως	1.295.881,01	970.211,12	325.869,89	1.293.521,25	929.447,39	364.073,86		
3γ. Κοιτίες εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	4.627.388,81	2.188.087,52	2.439.281,09	4.473.200,53	1.788.958,03	2.704.244,50		
4. Μηχολογία Έξυπνης και Λοιπής μητέρας εξοπλισμός	4.98.170,88	381.260,82	74.879,86	433.513,86	330.865,57	102.648,31		
5. Μεταφορικά μέσα	2.748.349,59	2.350.563,54	395.786,05	2.748.349,59	2.087.801,45	678.548,14		
6. Επισκευή, προσαρμογή, φρεσάρ, Υπόλοιπα & λοιπός εξοπλισμός	2.298.704,45	1.932.794,91	325.909,54	2.208.542,08	1.806.317,82	402.224,48		
7. Λοιπά στοιχεία από κούτσουρα και προκαταβληθείς	5.381.038,29		5.381.038,29	5.308.024,91	0,00	5.308.024,91		
Σύνολο οικονομικών (Γ1)	118.947.187,01	27.824.042,86	86.123.124,43	116.183.366,04	24.765.838,69	91.417.527,35		
Γ.2. Τίτλοι τίμημα επένδυσης και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις								
1. Τίτλα τίμημα επένδυσης	1.472.930,50			1.533.804,85		1.519.176,41	46.034,00	46.034,00
Μείον: Προβλέψεις Υποτίμησις	530.281,88	842.838,04		514.628,24		1.019.176,41	403.961,04	197.833,25
Σύνολο τίμημα επένδυσης (Γ2+Γ3)			90.131.961,64			92.466.358,91	443.961,04	243.967,25
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΙΚΟ								
Δ.1. Απαιτήσεις								
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	2.228.176,48			1.865.887,99		1.371.855,98		
Μείον: Προβλέψεις	493.812,01	1.732.364,47		493.812,01		1.371.855,98		
1.α. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	320.291,90			324.712,48		189.050,93		
Μείον: Προβλέψεις	131.881,56	188.370,35		131.881,56		189.050,93		
1β. Απαιτήσεις εισπραξιμής από εφορία, αγεία, πόλεως			1.948.295,76			2.241.485,90		
3. Διαφορετικοί λογαριασμοί καταστάσεων			132.919,88			0,00		
4.α. Επιστροφές-Επίδομα απαιτήσεις από κρείσσους	510.848,33			407.849,23		0,00		
Μείον: Προβλέψεις	510.848,33	0,00		407.849,23	0,00			
4.β. Επιστροφές απαιτήσεις από μαζεύματα Κοινοτήτων	35.189,10	227.483,49		35.189,10		0,00		
4.γ. Επιστροφές απαιτήσεις κλιμακωτών ημερησίων Απαιτήσεων	35.189,10	0,00		35.189,10		0,00		
Μείον: Προβλέψεις								
5. Χρεώσεις Διαφορών	1.959.229,72			1.959.229,72		1.383.923,38		
	6.188.873,46			6.170.316,19		6.170.316,19		
Δ.2. Διαφορές								
1. Ταμείο			21.595,79			48.623,89		
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας			1.838.483,15			1.171.048,81		
			1.860.078,94			1.219.672,80		
Σύνολο κυκλοφορούντων ενεργητικών (Δ1+Δ2+Δ3)			6.048.952,40			6.389.988,99		
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΙΚΟΥ								
1. Έσοδα εποχών χρήσεων			75.200,07					
2. Έσοδα χρήσεως εισπραξιμής			870.968,57			842.841,98		
			946.168,64			842.841,98		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΙΚΟΥ (Ε1+Ε2+Ε3)			86.124.711,26			86.817.020,80		
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ								
2. Χρεωστικοί Λογαριασμοί Διαφόρων Λογαισμικών			40.291.888,64			3.087.804,54		
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ								
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011)								
Α. Αποθεματικό κεφαλαίου								
1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών			3.325.304,05					
2. Έσοδα από εφορία-επιφορία-πρωτόκολλο-προσαυξήσεις			498.980,98					
3. Ταμειακές εισπραξιμής από Κρατικό Προϋπολογισμό			12.808.972,95					
Σύνολο			16.731.187,98					
Μείον: Κόστος αγαθών και υπηρεσιών			15.939.189,15					
Μικτά αποτελέσματα (Πλεονασμό) εκμεταλλεύσεως			1.230.992,81					
Μείον: Άλλα έσοδα (επιχορηγήσεις-ενοίκια)			1.874.406,40					
Σύνολο			2.994.422,85			3.243.850,97		
Μείον: 3. Έσοδα λειτουργικής δραστηριότητας σύμφωνα με καθήκοντα			2.968.428,12			3.243.850,97		
Μεταξύ αποτελέσματα (Ελλείμμα) εκμεταλλεύσεως			50.423,49			1.258.504,34		
Μείον: 4. Πρωτόκολλο έσοδα και λοιπά έσοδα			389.258,89			389.258,89		
Μείον: 2. Προβλέψεις υποτιμησεως ή λυσις και χρεωστικών			175.470,88			511.304,28		
Μείον: 3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα			1.778.686,82			1.778.686,82		
Ο. Αποθεματικό κεφαλαίου (Εκκαθάριση)								
1. Έκτακτα και ανάργα έσοδα			1.911.570,01					
2. Έκτακτα Κέρδη			0,00					
3. Έσοδα πραγματοποιημένων χρήσεων			409.487,22			2.321.087,23		
Μείον:								
1. Εκτακτα και ανάργα έσοδα			80.905,94					
2. Εκτακτες ζημιές			4.800,47					
3. Έσοδα πραγματοποιημένων χρήσεων			104.712,82					
4. Προβλέψεις για επιστροφές απαιτήσεως			102.969,10			303.218,43		
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (Πλεονασμό)			3.089.445,13			255.180,15		
Μείον: Σύνολο αποθεμάτων παλαιών απαιτήσεων			3.089.445,13			0,00		
Μείον: Οι από αυτές ενσωματωμένες στις Λειτουργικές κτήσεις			3.089.445,13			0,00		
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (Πλεονασμό)			255.180,15			255.180,15		
Μεσολόγι, 4/4/2013								
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ			ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			Η ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ		
ΚΑΤΟΥΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α.Δ.Τ. Α' 521437			ΚΑΡΑΤΩΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΑ 304108			ΒΑΣΚΑΝΤΡΑ ΦΩΤΕΙΝΗ Α.Δ.Τ. ΑΕ 721063		

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ
 Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου «Ι.Π. Μεσολλογίου»

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις του Δήμου Ι.Π. Μεσολλογίου οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2011, την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διαθεσης αποτελεσμάτων της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και σχετικό προσάρτημα.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», όπως και για εκείνες τις εσωτερικές διαδικασίες που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Επίσης λάβαμε υπόψη μας και τις σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ν. 3463/2006 όπως ισχύει). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχό με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

**ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012**

ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΠ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΩΓΓΙΟΥ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012
2η ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2012 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2012		Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2011		Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2012	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2011
	Αξία επίθεσης	Αναπόβ. αξία	Αξία επίθεσης	Αναπόβ. αξία		
B. ΕΣΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
4. Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεως	296.987,27	196.317,39	102.849,88	213.316,27	147.229,80	66.086,47
	296.987,27	196.317,39	102.849,88	213.316,27	147.229,80	66.086,47
Γ. ΠΛΗΘΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Α. Ενεργήσιμες ακινήτοποιήσεις						
1. Γήσιμα - οικοπέδα	66.940.433,61	0,00	66.940.433,61	66.447.661,61	0,00	66.447.661,61
1α. Γήσιμα-Πάρκα -Πολιτισμικοί κοινής χρήσεως	2.426.012,61	1.486.422,16	966.490,66	2.226.436,10	1.337.636,44	886.699,66
1β. Οικόδομησες κοινής χρήσεως	16.161.667,76	10.122.606,47	6.039.269,29	13.903.192,69	9.376.943,11	4.927.249,76
1γ. Πάρκα κοινής χρήσεως	1.603.699,46	773.996,69	623.600,66	1.603.699,46	676.796,49	527.340,99
3. Κτήρια και τεχνικά έργα	16.103.224,34	9.719.606,49	6.363.616,66	16.670.292,06	6.649.690,79	7.020.401,29
3α. Κτηριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	679.290,66	196.886,73	942.402,13	470.016,22	61.666,64	368.346,36
3β. Εγκαταστάσεις Ηλεκτροδυναμικού κοινής χρήσεως	1.226.661,01	1.010.067,76	266.623,23	1.226.661,01	970.211,12	326.669,66
3γ. Λοιπές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	4.740.091,20	2.483.299,62	2.266.791,66	4.627.366,61	2.168.067,62	2.439.261,09
4. Μηγέτα-Τεχν. Έργα και λοιπές μηχανικές εξοπλισμούς	462.161,67	393.240,60	66.921,07	436.170,66	361.290,62	74.679,66
6. Μεταφορικά μέσα	2.746.349,69	2.602.366,62	343.960,67	2.746.349,69	2.340.693,64	396.796,06
6. Έπιπλα, προγράμ. ηλεκτρ. Υπολογ. κ. λοιπές εξοπλισμούς	2.336.691,16	2.067.111,20	276.679,66	2.296.704,66	1.932.764,91	326.936,64
7. Δαπάνες επί επίκληση και προκαταβολές	6.660.761,62	0,00	6.660.761,62	6.361.606,29	0,00	6.361.606,29
Σύνολο ακινήτοποιήσεων (Γ1)	120.234.438,90	36.633.601,46	89.600.633,64	116.947.167,01	27.824.642,66	89.123.124,43
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΟΥΣ & ΕΣΟΔΑ						
1. Προβλέψεις για την αποζημίωση προσωπικού λόγω ελάττωσής της υπηρέσιας	1.472.930,60		1.472.930,60		40.932,76	46.034,00
2. Λοιπές προβλέψεις	636.246,61	937.661,99	630.291,66	942.636,64	30.096,00	403.961,04
Σύνολο προβλέψεων (Γ2)					71.028,76	449.995,04
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Α. Αποθέσεις						
1. Αποθέσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	2.664.747,77			2.226.176,46		
Μείον: Προβλέψεις	463.676,42	2.061.072,36	493.612,01	1.732.364,47		
1.α. Αποθέσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	316.148,67		320.031,90			
Μείον: Προβλέψεις	129.296,24	166.664,33	131.661,66	166.370,36		
1β. Αποθέσεις σε οφειλές από ενοίκια, σελ. πώλησ.		1.769.762,19		1.946.296,76		
3. Δαπανημένοι λογαριασμοί καταθέσεων		142.392,76		132.919,66		
4.α. Εμπορικές/βιομηχανικές αποθέσεις από χρεώτες	623.174,16		610.666,33			
Μείον: Προβλέψεις	623.174,16	0,00	610.666,33	0,00		
4.β. Εμπορικές αποθέσεις από μερίσματα λειτουργιών		227.493,49		227.493,49		
4.γ. Εμπορικές αποθέσεις ελάττωσής τμημάτων Απληκτικού	36.169,10		36.169,10			
Μείον: Προβλέψεις	36.169,10	0,00	36.169,10	0,00		
5. Χρεώτες διάφοροι		2.417.496,42		1.969.229,72		
		6.946.093,63		6.168.673,46		
Β. Διαθέσιμα						
1. Ταμείο		726,93		21.696,79		
3. Καταθέσεις οφειλών και προκαταβολές		2.116.937,66		1.636.431,63		
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (Δ1-Δ1-Δ1V)		2.119.664,99		1.666.027,62		
		8.963.766,12		8.046.761,07		
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
1. Ψόφισμα εμπορικών χρεώσεων		76.136,79		76.200,07		
2. Ψόφισμα χρεώσεων εισπρακτών		901.626,60		670.996,67		
		877.742,99		846.886,64		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)		100.862.366,42		88.124.711,26		100.862.366,42
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ		42.863.700,66		40.281.686,64		42.863.700,66
2. Χρεωτικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού						
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ						
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2012 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012)						
	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2012		Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2011			
1. Ψόφισμα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	3.090.714,64		3.326.304,06			
2. Ψόφισμα από φόρους-εσοδά-ενοίκια-προσαυξήσεις	360.919,41		496.660,96			
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό	13.868.242,92		12.906.972,94			
Σύνολο	13.071.016,73		16.406.066,16			
Μείον: Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	497.628,30		1.226.082,61			
Μικτά αποτελέσματα (πλεονασμα) εκμεταλλεύσεως	692.760,66		749.393,62			
Πλεον: Άλλα έσοδα (επιχορηγήσεις-ενοίκια)	1.169.776,69		1.976.466,63			
Εξοικονομ.						
Μείον: 1. Ψόφισμα διοικητικής λειτουργιών	2.663.624,04		2.994.422,66			
2. Ψόφισμα λειτουργιών δημοσίων οφειλών και εκδηλώσεων	161.666,46		249.426,12			
Μερικά αποτελέσματα (ελλείμματα) εκμεταλλεύσεως	-8.828.604,63		-1.268.964,94			
Πλεον: 4. Πολυτελεία τόκων και σπασίμης έσοδα	46.796,66		40.423,49			
Μείον: 3. Προβλέψεις υποτίμησεως τίτλων και χορηγορών	6.491,46		316.216,69			
Μείον: 3. Χρεωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα	137.066,92		176.470,66			
Ολικά αποτελέσματα (ελλείμματα) εκμεταλλεύσεως	-4.719.367,46		-1.779.664,62			
Β. ΠΛΕΟΝ: Έσοδα αποτελέσματα						
1. Έσοδα από αφορολόγητα έσοδα	1.629.346,36		1.911.670,01			
2. Έσοδα από Κέρδη	0,00		0,00			
3. Έσοδα από πωλησιμότητα χρεώσεων	626.669,12		409.497,22			
4. Έσοδα από μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	16.322,24	2.271.666,74	0,00	2.321.067,23		
ΜΙΣΘΟΝ:						
1. Έσοδα από αφορολόγητα έσοδα	69.236,36		90.906,94			
2. Έσοδα από Κέρδη	0,00		0,00			
3. Έσοδα από πωλησιμότητα χρεώσεων	342.406,69		194.712,92			
4. Προβλέψεις για εμπορικές αποτίμησεις	12.326,62	432.206,43	102.999,10	303.216,43		
Οργανικά και έσοδα αποτελέσματα (πλεονασμα)	120.600,66		238.166,16			
Μείον: Σύνολο αποσβέσεων πηλών στοιχείων	2.616.046,47	0,00	3.069.446,13	0,00		
Μείον: 01 από αυτές συσχετιζόμενες στο λειτουργικό κόστος	2.616.046,47	0,00	3.069.446,13	0,00		
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (πλεονασμα)		120.200,99		238.166,16		
<i>Μεσολόγγι, / /</i>						
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ		ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			Η ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ	
ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 821437		ΚΑΡΑΤΣΟΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΕ 304108			ΒΑΣΚΙΝΤΡΑ ΦΩΤΕΙΝΗ Α.Δ.Τ. ΑΕ 721063	